

Villkor för Flytande motorförsäkring för bilhandel och fordonsverkstad

FÖRSÄKRINGSVILLKOR FÖR FLYTANDE FÖRSÄKRING FÖR BILHANDEL OCH FORDONSVERKSTAD

INNEHÅLL

A. INLEDNING

---

1. Försäkringshandlingar	5
2. Definitioner	5
3. Fordon för vilka detta villkor gäller	8
4. Bestämmelser om premieberäkning	9
5. Självrisker	9
6. Försäkringsformer	10
7. Giltighetsområde	12

B. BILHANDEL – EGNA FORDON

---

1. Vad försäkringen gäller för	13
2. Vad försäkringen inte gäller för	14
3. Trafikförsäkring – Fordon i trafik	14
4. Egendomsskydd	19
5. Brandförsäkring	21
6. Stöld och inbrott inklusive skadegörelse	25
7. Restskuldsförsäkring	28
8. Bärgningsförsäkring	30
9. Bedrägeriförsäkring	31
10. Rättsskyddsförsäkring	32
11. Vagnskadeförsäkring	35

C. TILLÄGGSFÖRSÄKRING BILHANDEL

---

1. Fordonslager	39
2. Hyrbilsförsäkring	42

D.FORDONSVERKSTAD – KUNDERS FORDON

---

1. Vad försäkringen gäller för	46
2. Vad försäkringen inte gäller för	46
3. Trafikansvarsförsäkring	47
4. Egendomsskydd	47
5. Brandförsäkring	48
6. Stöld och inbrott inklusive skadegörelse	50
7. Försäkring vid reparation	55
8. Rättsskyddsförsäkring	56
9. Vagnskadeförsäkring	59

E. TILLÄGGSFÖRSÄKRING FORDONSVERKSTAD

---

1. Fordon mottagna för försäljningsuppdrag	63
2. Saluvagnslicens – kundens fordon för om- eller tillbyggnad, test eller leverans	63

F. VÄRDERINGS- OCH ERSÄTTNINGSGREGLER

---

1. Värderings- och ersättningsregler	64
--------------------------------------	----

G.FÖRSÄKRINGSREGLER

---

1. Försäkringsgivare och tillsynsmyndighet	67
2. Avtalet	67
3. Premien	69
4. Begränsningar av Trygg-Hansas ansvar	70
5. Reglering av skada	74
6. Preskription av rätt till ersättning	76
7. Regler i särskilda fall	77
8. Tillämplig lag	80

H. VAD GÖR DU OM DU INTE TYCKER SOM VI?

81

A. INLEDNING

A.1 Försäkringshandlingar

Försäkringshandlingar består av:

- detta försäkringsvillkor
- andra försäkringsvillkor vi hänvisar till
- försäkringsbrevet
- kundmeddelanden

A.2 Definitioner

ANTAL FORDONSÅR

Summan av antalet dagar som varje fordon (ej avställt) varit i trafik dividerat med 365 dagar/år.

ARBETSDAGAR

Arbetsdagar är helgfria vardagar, måndag-fredag.

FAST MONTERAD

Med fast monterad normal utrustning räknas sådan utrustning som är fastsatt med bult, skruv, svetsning eller liknande i fordonets kaross så att det krävs verktyg för att ta bort den.

FORDONSGRUPPER

Fordonsklass 24 Bilhandel – Egna fordon

Fordonsgrupp 1: Personbil, Lastbil, Husbil, Buss, Motorcykel, EU-moped, Släpfordon, Traktor, Truck, Terrängmotorfordon och Motorredskap.

Fordonsgrupp 2: Motorcykel, EU-moped, Släpfordon och Terrängmotorfordon.

Fordonsgrupp 3: Moped, Släpfordon och Terrängmotorfordon.

Fordonsgrupp 4: Moped, Släpfordon, Traktor, Truck, Terrängmotorfordon och Motorredskap.

Fordonsgrupp 5: Enbart släpfordon.

Fordonsklass 25 Fordonsverkstad – Kunders fordon

Fordonsgrupp 1: Husbil, Personbil, Lastbil, Buss, Motorcykel, EU-moped, Släpfordon, Traktor, Truck, Terrängmotorfordon och Motorredskap.

Fordonsgrupp 2: Motorcykel, EU-moped, Terrängskoter och Lätta släpfordon.

FORDONSKLASSER (FKL)

Den indelning i grupper av fordon som Trygg-Hansa tillämpar.

FORDONSLAGER FKL 24 (LAGERVÄRDE DELKASKO OCH LAGERVÄRDEVAGN)

Högsta värdet under försäkringsåret för samtliga:

- registrerade avställda fordon
- oregistrerade fordon

FÖRSÄKRAD

Den vars intresse är försäkrat mot skadan. Se även begreppet försäkringstagare.

FÖRSÄKRAD EGENDOM

Det fordon som anges i försäkringsbrevet/avtalet, och utrustning som kan anses vara normal för ett fordon av samma slag, fabrikat och användningssätt som det försäkrade.

FÖRSÄKRINGSFALL

Skada eller annan händelse som omfattas av försäkringen.

FÖRSÄKRINGSTAGARE

Den som har avtal om försäkring med bolaget. Se även begreppet försäkrad.

FÖRSÄLJNINGSSUPPDRAG FKL 25

Det värde fordonsverkstaden ansvarar för kunders fordon under ett försäkringsår.

FÖRVARA AKTSAMT

Åtgärder som skall vidtas för att förhindra eller försvåra stöld av försäkrad egendom.

GODKÄND LÅSENHET

Med godkänd låsenhet avses

- låskista, låscylindrar/tillhållarpaket och slutbleck vilka är certifierade enligt SS 3522 klass 3
- hänglås
  - vid utvändig låsning – hänglås, som är certifierat enligt SSF:s norm för hänglås, klass 4/grade 5 och hänglåsbeslag certifierade enligt SSF:s norm för hänglåsbeslag, klass 4/grade 5
  - vid invändig låsning – hänglås, som är certifierat enligt SSF:s norm för hänglås, klass 3/grade 4 och hänglåsbeslag certifierade enligt SSF:s norm för hänglåsbeslag, klass 3/grade 4.

INKRYPNINGSSKYDD

Med inkrypningskydd avses skyddsanordning för öppning i omslutningsytor (vägg, golv och tak) som syftar till att försvåra för obehörig att ta sig in genom öppningen, till exempel stålgaller.

HISTORISKT NYVÄRDE

Med historiskt nyvärde menas värdet av fordonet inklusive tillhörande utrustning/fordonsdelen dag fordonet respektive utrustningen/fordonsdelen anskaffades som fabriksny.

HÖJDLEDSSKADA

Med höjdledsskada menas då fordonet kolliderar med viadukt, portal, hängande ledningar eller liknande eller fastnar i tunnel.

KOMMISSION OCH KONSIGNATION

Med kommission och konsignation menas här, då försäkringstagaren från tillverkare, generalagent och återförsäljare tagit emot fordon för försäljning i eget namn utan att äganderätten övergår till försäkringstagaren.

LJUD- OCH BILDUTRUSTNING

Med ljud- och bildutrustning avses fast monterad utrustning som återger ljud- och bild och som är konstruerad för att endast användas i fordonet, såsom bilstereo, cd-spelare, navigationsutrustning och spelkonsoler. Tillbehör och utrustning som även kan användas utanför fordonet ersätts inte, exempelvis cd- och dvd-skivor, spel och bärbar handdator med navigationsutrustning.

MARKNADSVÄRDE

Den skadade egendomens värde i allmänna handeln omedelbart före skadetillfället.

NEDSÄTTNING

Minskning av försäkringsersättning därför att försäkringstagaren/brukaren/föraren inte följt säkerhetsföreskrifter eller lämnar oriktiga uppgifter till bolaget.

NYCKELFÖRVARINGSENHET

Förvaring och hantering av nycklar, nyckelkort eller liknande ska ske i lägst SS3492 klassad nyckelförvaringsenhet.

ORDINARIEARBETSTID

Tid under vilket företaget håller öppet för kunder.

PLÖTSLIG OCH OFÖRUTSEDD

Plötsligheten innebär att den händelse som utlöst skadan haft ett förhållandevis snabbt förlopp. Skador som orsakas genom slitage eller åldersförändring ersätts inte.

Att händelsen ska ha varit oförutsedd innebär att den ska ha inträffat oväntat och att den normalt inte gått att förutse och därigenom förhindra.

PREKLUSION

Inom den tid som man måste ställa sin fordran på ersättning för att rätten till ersättning inte skall gå förlorad.

PRESKRIPTIONSTID

Inom den tid som man måste väcka talan för att rätten till ersättning inte ska gå till förlorad.

PRISBASBELOPP

Med prisbasbelopp avses här det belopp som fastställts enligt Lag om allmän försäkring och som gällde för januari månad det år skadan inträffade.

SJÄLVRISK

Vid varje skadetillfälle dras från den sammanlagda skadekostnaden ett belopp som den försäkrade själv svarar för. Detta belopp utgör den försäkrades självrisk.

SÄKERHETSFÖRESKRIFTER

Med säkerhetsföreskrifter avses föreskrifter om vissa bestämda handlingsätt eller anordningar som är ägnade att förebygga eller begränsa skada.

Den som bryter mot säkerhetsföreskrifter riskerar att få avdrag på ersättningen.

TILLÄGGSFÖRSÄKRING

Försäkring som kompletterar en försäkrings standardomfattning.

A.3 Fordon för vilka detta villkor gäller

Fkl 24 Bilhandel – försäkringstagarens fordon

Fkl 25 Fordonsverkstad, garagering, försäljningsuppdrag – kunders fordon

A.4 Bestämmelser om premieberäkning

A.4.1 UPPGIFTER TILL GRUND FÖR PREMIEBERÄKNINGEN

A.4.1.1 Premieberäkning

Premien är beräknad bland annat efter de uppgifter som framgår av försäkringsbrevet. Om försäkringstagaren lämnar oriktiga eller ofullständiga uppgifter när försäkringen tecknas gäller vad som sägs i G.4.1 Upplysningsplikt.

A.4.1.2 Upplysningsplikt

Försäkringstagaren skall meddela Trygg-Hansa om de uppgifter som anges i försäkringsbrevet har ändrats. Sker inte detta gäller vad som sägs i G.4.2 Riskökning.

A.4.1.3 Tariffzon

Premien är beräknad bl a efter den tariffzon inom vilken försäkringstagaren har sitt driftställe. Försäkringstagaren skall meddela Trygg-Hansa om den postadress som anges i försäkringsbrevet inte stämmer med förutsättningarna enligt ovan.

Om premien är för låg på grund av felaktig adressuppgift gäller vad som sägs i G.4.1 Upplysningsplikt.

A.4.1.4 Fordonslager

Försäkringstagaren ansvarar för att meddelat värde för fordonslagret motsvarar högsta lagervärdet under försäkringsåret.

Med hänsyn till inflation etc justerar Trygg Hansa varje år värdet på fordonslagret enligt konsumentprisindex (KPI).

A.4.2 INDEXSTYRD PREMIEJUSTERING

Premien räknas varje år upp enligt ett fordonsindex. Detta index är framtaget av Statistiska Centralbyrån på beställning av Trygg Hansa. Det som påverkar index är bland annat sjukvårdskostnader, verkstadskostnader, reservdelspriser och delar av Konsumentprisindex och Entreprenadindex.

Index är framräknat som ett snitt för samtliga typer av fordon. Ytterligare premiejustering kan förekomma.

A.5 Självrisiker

Gäller trafikförsäkringen med självrisk måste den alltid betalas utöver annan självrisk. Om försäkringstagaren drabbas av flera skador vid samma tillfälle gäller försäkringen med en självrisk, den högsta, enligt följande

- då ersättning skall lämnas från flera försäkringsformer i fordonsförsäkringen
- då ersättning skall lämnas från både fordons- och företagsförsäkring i Trygg-Hansa

Försäkringen gäller med högst två självrisker

- om försäkringstagaren har flera fordon försäkrade i Trygg-Hansa och dessa skadas vid samma tillfälle genom brand-, stöld- eller glasskada eller genom uppsåtlig skadegörelse orsakad av annan person, eller annan yttre olyckshändelse.

A.6 Försäkringsformer

Av försäkringsbrevet framgår vilka av följande försäkringsformer som ingår i avtalet.

A.6.1 BILHANDEL

Fordon i trafik

Trafikförsäkring

Egendomsskydd

- Brandförsäkring
- Stöld och inbrott inklusive skadegörelse
- Restskuldsförsäkring
- Rättsskyddsförsäkring
- Bärgningsförsäkring*
- Bedrägeriförsäkring**

*) ingår endast för registrerad och ej avställd personbil, lätt lastbil, motorcykel, husbil samt till dessa tillkopplad släpvagn.

***) ingår endast för personbil och lätt lastbil.

Vagnskadeförsäkring

TILLÄGGSFÖRSÄKRINGAR

Fordonslager

Egendomsskydd

- Brandförsäkring
- Stöld och inbrott inklusive skadegörelse

Vagnskadeförsäkring

Hyrbilsförsäkring

Trafikförsäkring

Egendomsskydd

- Brandförsäkring
- Stöld och inbrott inklusive skadegörelse
- Glasförsäkring
- Bärgningsförsäkring
- Rättsskyddsförsäkring
- Maskinskadeförsäkring

Vagnskadeförsäkring

A.6.2 FORDONSVERKSTAD

Kunders fordon

Trafikansvarsförsäkring

Egendomsskydd

- Brandförsäkring
- Stöld och inbrott inklusive skadegörelse
- Förskingring vid reparation
- Rättsskyddsförsäkring

Vagnskadeförsäkring

TILLÄGGSFÖRSÄKRINGAR

- Fordon mottagna för försäljningsuppdrag
- Saluvagnslicens – kunders fordon för om- eller tillbyggnad, test eller leverans

A.7 Giltighetsområde

BILHANDEL

Fordon i trafik

Försäkringen gäller i Sverige, Norge, Danmark, Finland och Island. Den gäller också i de flesta länder i Europa och vissa länder runt Medelhavet som är anslutna till det så kallade Gröna kort-samarbetet. (se Trafikförsäkringsföreningens webbplats tff.se) I vissa av dessa länder krävs internationellt försäkringsbevis, grönt kort, vilket vi utfärdar på begäran. Försäkringen gäller också under transport mellan länder inom giltighetsområdet.

Om svensk medborgare eller person som har sin hemvist i Sverige tillfogas skada till följd av trafik med svenskregistrerat fordon gäller trafikförsäkringen enligt trafikskadelagen i hela världen, även i de länder som inte är anslutna till Gröna kort-samarbetet

Fordonslager

För fordonslager gäller försäkringen enbart i Sverige.

FORDONSVERKSTAD

Försäkringen gäller i Norden.

B. BILHANDEL

B.1 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller enligt nedan för de fordonslag som anges i försäkringsbrevet.

FORDON I TRAFIK

Egna fordon

- Fordon som är registrerade i Sverige, som inte är avställda och som försäkringstagaren äger eller leasar, oavsett om de brukas eller inte.
- Fordon som är avställda förregistrerade eller oregistrerade och som försäkringstagaren äger när de brukas med saluvagnsskylt, se Lag om vägtrafikregister.

Kommission och Konsignation

- Fordon som är avställda, förregistrerade eller oregistrerade och som försäkringstagaren har till försäljning enligt skriftligt kommissions- eller konsignationsavtal med tillverkare, generalagent eller återförsäljare när de brukas enligt gällande rätt till exempel med saluvagnsskylt, se Lag om vägtrafikregister.

FORDONSLAGER

Fordonslager ingår i försäkringen endast om tilläggförsäkring tecknats och det är angivet i försäkringsbrevet.

Egna fordon

- Registreringspliktiga fordon som är avställda, förregistrerade eller oregistrerade och som försäkringstagaren äger, när de inte brukas.
- Icke registreringspliktiga fordon som försäkringstagaren äger. Dock gäller försäkringen inte när fordonen brukas.

Kommission och Konsignation

- Fordon som är avställda eller oregistrerade och försäkringstagaren har till försäljning enligt skriftligt kommissions- eller konsignationsavtal med tillverkare, generalagent eller återförsäljare när de inte brukas.

B.2 Vad försäkringen inte gäller för

- a) Fordon som försäkringstagaren sålt på avbetalningskontrakt (se B.7 Restskuldsförsäkring)
- b) Fordon som används för uthyrning. Trafikförsäkringen gäller dock men med förhöjd självrisk (se B.3.3.2 självrisk på trafikförsäkringen). Finns tilläggförsäkring för hyrbil gäller försäkringen enligt punkten C.2 Hyrbilsförsäkring.
- c) Registreringspliktigt fordon för vilket försäkringstagaren underlåtit att göra förskrivna äganderättsanmälan, se förordning om vägtrafikregister.
- d) Fordon som försäkringstagaren har lämnat till annan för försäljning eller i kommission.
- e) Fordon som används för annan yrkes- eller förvärvsverksamhet (till exempel åkeri rörelse) än sådan som har samband med försäkringstagarens fordonsförsäljnings- och/eller reparationsrörelse.
- f) Bärgningsbil och biltransport för mer än fyra fordon som används i rörelsen.
- g) Fordon som lånats ut längre tid än 7 dagar till person som inte har sin huvudsakliga anställning i försäkringstagarens fordonsförsäljnings- och/eller reparationsrörelse. För fordon som lånats ut för att ersätta fordon som lämnats in till försäkringstagaren för reparation eller lånats ut i samband med leverans av nytt fordon gäller försäkringen under den erforderliga tiden.
- h) Fordon som används i strid med gällande rätt i fråga om brukande av avställt eller oregistrerat fordon.
- i) Egendomsskydd för registreringspliktigt fordon som inte är registrerat i Sverige (till exempel importerat) förrän fordonet är godkänt vid registreringsbesiktning hos svensk riks provanstalt eller blivit typgodkänt i ett EU-land. Det innebär att fordonet har ett CoC (Certificate of Conformity). Det gäller personbilar, lastbilar, husbilar, bussar, motorcyklar, EU-mopeder, mopeder, släpfordon, traktorer, truckar, mobilkran, terrängmotorfordon och motorredskap.

B.3 Trafikförsäkring

Syftet med trafikförsäkringen är att säkerställa Trafikskadelagens krav på att

- alla personer som skadas i trafiken med motordrivna fordon har rätt till ersättning, oberoende av vems felet är
- skada, till följd av trafik, som det försäkrade fordonet orsakar på annat motorfordon i trafik antingen genom förarens vållande eller på grund av en bristfällighet på det egna fordonet skall ersättas

- skada som det försäkrade fordonet orsakar på annans egendom (ej motordrivna fordon i trafik) skall ersättas

Trafikförsäkringen är obligatorisk. Ägaren av fordonet måste ha den enligt lag, såvida inte fordonet är avställt eller på annat sätt inte omfattas av Trafikskadlagen. Om ägaren av fordonet inte tecknar trafikförsäkring eller betalar premien kommer ägaren bli krävd av Trafikförsäkringsföreningen på en avgift som är betydligt högre än premien.

Under avsnitt B.3 återges i sammanfattning de viktigaste reglerna i Trafikskadlagen.

NÄR GÄLLER INTETRAFIKFÖRSÄKRINGEN

Trafikförsäkringen gäller enligt reglerna i Trafikskadlagen. Lagen tillämpas inte på

1. motordrivet fordon som är avsett att föras av gående
2. motordrivet fordon när det används för tävling, träning, övningskörning, uppvisning eller liknande ändamål inom inhägnat tävlingsområde
3. motorredskap med en tjänstevikt av högst 2 000 kg som är inrättat huvudsakligen som arbetsredskap och som varken är eller bör vara registrerat i Vägtrafikregistret.

Har till motordrivet fordon som omfattas av lagen, kopplats fordon av annat slag, tillämpas lagens bestämmelser om skada är i följd av trafik med motordrivet fordon på fordonskombinationen i dess helhet.

B.3.1 OMFATTNING

B.3.1.1

Trafikförsäkringen gäller enligt reglerna i Trafikskadlagen för person- och sakskada, som är en följd av trafik med fordonet. Enligt dessa regler kan ersättning inte lämnas för skada bland annat på fordonet eller egendom som transporteras med fordonet. I samband med personskada ersätts förarens eller passagerarens kläder eller andra tillhörigheter som bars eller medfördes för personligt bruk. Ersättningen är högst 1/4 prisbasbelopp per person.

Om hjälm eller annan personlig skyddsutrustning som bars vid skadetillfället skadats, ersätts detta utan beloppsbegränsning. Ersättning lämnas dock inte för pengar, smycken eller värdehandlingar. Skada utanför Sverige, som inte omfattas av Trafikskadlagen, regleras enligt den lagstiftning som gäller i det land där skadan inträffat. Beträffande svensk medborgare eller den som har hemvist i Sverige se A.7 Giltighetsområde.

B.3.1.2

Vid skada på egendom kan ersättningen minskas (jämkas) om den som drabbats av skadan varit medvållande, det vill säga själv haft skuld i att skadan hänt. Full ersättning betalas

dock för den skadade egendomen upp till 1/4 prisbasbelopp. För den del av skadan som överstiger 1/4 prisbasbelopp minskas ersättningen enligt reglerna i trafikskadelagen.

Denna utvidgade ersättningsrätt gäller inte

a) vid skada på

- motordrivet fordon
- fordon som är kopplat till motordrivet fordon
- spårbundet fordon
- egendom som transporteras med sådana fordon som nämns ovan
- egendom som tillhör försäkringstagaren själv eller det försäkrade fordonets brukare eller förare.

b) om egendomens ägare varit grovt vårdslös eller orsakat skadan med uppsåt.

B.3.1.3 Trygg-Hansas åtagande

Framställs krav mot försäkrad på skadestånd som kan omfattas av försäkringen skall han omedelbart underrätta Trygg-Hansa. Därvid åtar sig Trygg-Hansa gentemot den försäkrade att

- utreda om skadeståndsskyldighet föreligger
- förhandla med den som kräver skadestånd
- betala den trafikskadeersättning som den försäkrade är skyldig utge

Om kravet leder till rättegång och försäkringen gäller för skadan betalar Trygg-Hansa också den försäkrades rättegångskostnader i den utsträckning de är skäligen och överensstämmer med Trygg-Hansas intresse i rättegången.

Det är inte bindande för Trygg-Hansa om den försäkrade utan bolagets tillåtelse medger skadeståndsskyldighet, godkänner ersättningsanspråk eller betalar ersättning. Trygg-Hansa är inte heller bundet av domstols dom, om den försäkrade inte fullgjort sin anmälnings-skyldighet enligt ovan.

B.3.1.4 ALLMÄNT OM PERSONSKADOR

Om du vid trafikolycka drabbas av personskada som ska ersättas av Trygg-Hansa kan vi betala ombudskostnader för juridiskt arbete. Juridiskt arbete innebär bedömning av ersättningsfrågor i skaderegleringen av ditt ärende.

B.3.1.4.1 Hur Trygg Hansa ersätter kostnader för juridiskt biträde vid personskadereglering

Trygg-Hansa kan betala skäligen och nödvändiga ombudskostnader för juridiskt arbete i den utomrättsliga skaderegleringen. Trygg-Hansa ersätter kostnader för ombudets arbete med

belopp som motsvarar den timkostnadsnorm som regeringen fastställer i vissa mål.

1. Du väljer själv ombud men Trygg-Hansa betalar endast ombudskostnad för ombud som uppfyller följande krav: ombudet ska vara advokat eller jurist anställd hos advokat.

2. Du kan även anlita annat lämpligt ombud. Trygg-Hansa svarar för ombudskostnader efter lämplighetsprövning som kan göras av Svensk Försäkrings prövningsförfarande för prövning av ombuds lämplighet.

Vid bedömning av vilka ombudskostnader som kan betalas tillämpar Trygg-Hansa den av Sveriges Advokatsamfund och Svensk Försäkrings gemensamt utarbetade promemorian om fördelning av arbetsuppgifter mellan personskadereglerare och ombud i samband med personskadereglering.

Trygg-Hansa inhämtar den medicinska utredningen och svarar för eventuella kostnader. Kostnader för läkarintyg/specialistutlåtanden ersätts bara om Trygg-Hansa beställt eller begärt dem eller om vi godkänt att intyget/utlåtandet ska tillföras ärendet. Trygg-Hansa betalar inte kostnader för arbete som ditt ombud utför för att tillvarata din rätt till ersättning från annat håll, till exempel andra försäkringsbolag, Försäkringskassan eller förvaltningsdomstolar. I vissa fall kan kostnaden betalas efter särskild överenskommelse.

Trygg-Hansa ersätter inte utan särskilt godkännande merkostnader som uppkommer genom att du byter ombud. Sådant godkännande lämnas endast om du kan visa att särskilda skäl föreligger för byte av ombud, till exempel om du flyttar till annan bostadsort. Skulle ombudets arbete sträcka sig över en längre tid än ett år betalar Trygg-Hansa förskott på ersättningen högst två gånger årligen. Förskottet som lämnas kommer sedan att avräknas från den slutgiltiga ersättningen. Ombudets faktura ska utställas på dig. Av ombudets arbetsredogörelse ska framgå vilka åtgärder som utförts vid angivna tider och tidsåtgången för varje åtgärd.

Vid oenighet om arvode och kostnader för advokat och jurist anställd hos advokat kan prövning göras hos Ombudskostnadsnämnden. Vid oenighet om arvode och kostnader för övriga ombud kan prövning göras hos Svensk Försäkrings Nämnd för Rättsskyddsfrågor.

B.3.1.5. Mervärdesskatt

Försäkringstagaren skall på begäran utnyttja sin avlyftningsrätt för att återbetala mervärdesskatt som utbetalats till skadelidande.

B.3.2 FÖRSÄKRINGSBELOPP

Trafikförsäkringen ersätter skador upp till 300 Mkr.

B.3.3 SJÄLVRISK

B.3.3.1

Trafikförsäkringen gäller med den självrisk som framgår av försäkringsbrevet eller försäkringsvillkoren.

Om mer än en självrisk gäller vid samma skada sammanläggs självriskbeloppen.

B.3.3.2

Vid skador i samband med att trafikförsäkringen på grund av bestämmelser i trafikskadelagen tas i anspråk för fordon som anges i stycke B.2 gäller trafikförsäkringen med en extra självrisk på 30 % av prisbasbeloppet utöver gällande självrisk.

B.3.3.3

Trafikförsäkringen gäller med en extra självrisk på 10 % av prisbasbeloppet om föraren fört fordonet utan att ha det körkort som krävs eller om strafföreläggande eller dom som vunnit laga kraft visar att föraren antingen

- gjort sig skyldig till rattfylleri eller
- varit straffbart påverkad av annat berusningsmedel än alkohol eller
- orsakat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet.

Denna självrisk tillämpas inte vid rattfylleri eller påverkan av annat berusningsmedel än alkohol om det framgår att dessa omständigheter inte medverkat till skadans uppkomst.

Dessutom har Trygg-Hansa rätt att av skadevållaren återkräva belopp enligt bestämmelserna i trafikskadelagen (TSL). Se även G.7.8. Regressrätt.

B.3.3.4

Trafikförsäkringen gäller med en extra självrisk av 10 % av prisbasbeloppet om föraren var under 24 år när skadan inträffade (s k ungdomssjälvrisk).

B.3.3.5

Trafikförsäkringen gäller med en extra självrisk på 20 prisbasbelopp vid skada på luftfarkost eller delar till sådan. Dock gäller den begränsning som framgår av punkten B.3.3.10

B.3.3.6

Trafikförsäkringen gäller med en extra självrisk på 50% av prisbasbeloppet om skada hänt då fordonet varit avställt. Dock gäller begränsningen som framgår av punkten B.3.3.10.

B.3.3.7

Trafikförsäkringen gäller med en extra självrisk på 5 prisbasbeloppet om skada hänt då

fordonet kolliderat inom det av Trafikkverket bestämda spårområdet med järnvägsfordon/ tåg eller delar till sådant eller ledningar/järnvägsmaterial. Dock gäller den begränsning som framgår av punkten B.3.3.10.

B.3.3.8

För fordon som försäkras i detta villkor gäller trafikförsäkringen med en extra självrisk på 50 % av prisbasbeloppet vid höjdedsskada. Dock gäller begränsningen som framgår av punkten B.3.3.10.

B.3.3.9

Självrisk enligt B.3.3.1-B.3.3.8 tillämpas inte

- vid utbetalning enbart för skadad ren eller hund
- om skadan hände medan fordonet var stulet/ tillgripet
- om skadan hände när polisman eller annan behörig person besiktigade fordonet
- om dels försäkringstagaren kan bevisa att annan person än han själv eller föraren vållat skadan eller att skadan orsakats genom bristfällighet på annat motordrivet fordon, dels det inte visas att försäkringstagaren eller föraren är medvållande eller att bristfällighet på det egna fordonet har medverkat till skadan.

B.3.3.10

Försäkringstagaren skall efter krav från Trygg-Hansa betala den del av utbetalt skadebelopp som motsvarar självrisk.

Trygg-Hansa får dock av fysisk person för en och samma skada inte kräva mer än 10 % av prisbasbeloppet. Detta gäller även om summan av gällande självrisker enligt B.3.3.1–B.3.3.8 är högre.

B.3.3.11

Trygg-Hansa kan till Trafikförsäkringsföreningen överlåta fordran avseende obetald självrisk för trafikförsäkring.

B.4 Egendomsskydd

B.4.1 GEMENSAMMA VILLKOR FÖR EGENDOMSSKYDD OCH TILLÄGGSFÖRSÄKRINGAR

B.4.1.1 Försäkrad egendom

a) Fordon

- b) Utrustning i eller på fordonet om det hör till fordonet och kan anses normalt för ett fordon av samma slag och fabrikat som det försäkrade, dock ej reservdelar.
  - c) Avmonterad fordonsdel eller utrustning enligt b (dock inte för fordonslager)
  - d) En extra uppsättning hjul till försäkrad personbil och lätt lastbil med totalvikt högst 3 500 kg (dock inte för fordonslager).
- Om annan fordonsdel eller utrustning monterats i dess ställe gäller försäkringen för den fordonsdel eller utrustning som är monterad.
  - Ljud- och bildutrustning som inte ingår i fordonets standardutrustning ersätts endast om utrustningen är fast monterad och konstruerad för att användas i fordonet.
  - Mobiltelefon ingår inte.

B.4.1.2 Utvidgat skydd för avmonterad fordonsdel eller utrustning i fordonslager

Det utvidgade skyddet omfattar endast försäkring för tungt åkeri- eller maskintillbehör och utrustning för fordonslager som tillhört fordon som sålts i verksamheten, exempelvis växel-flak, kassetthak, skopor mm.

B.4.2 Försäkrat intresse

Försäkringen avser endast försäkringstagarens eget ekonomiska intresse som ägare till det försäkrade objektet. Detta intresse skall vara lagligt. Dessutom avser försäkringen försäkringstagarens intresse i egenskap av leasingtagare och kommissionär. Försäkringen avser också försäkringstagarens/leasingtagarens intresse i utrustning enligt Försäkrad egendom B.4.1.1.b) som är lånad, hyrd eller ägd av fordonets brukare.

B.4.3 Försäkringen gäller inte vid skada

- a) om fordonet inte uppfyller de svenska myndighetskraven.
- b) som hänt under tävling med fordonet, träning för tävling, körning på tävlingsbana eller vid hastighetskörning under tävlingsliknande former (till exempel street race). Kan det visas att skadan skett under trafiksäkerhetsfrämjande former kan försäkringen gälla.
- c) som inträffar när fordonet körs på fruset vatten, om det inte körs på vinterväg som Trafikverket ansvarar för.

Vid tillgrepp av fordon som är ersättningsbart enligt stöld och inbrott ersätts dock ovanstående skadehändelser.

B.4.4 Säkerhetsföreskrifter

- I. Fordonet får inte köras av förare som är straffbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel.

2. Fordonet får inte köras av förare som saknar giltigt och erforderligt körkort.
3. Fordonet får inte användas för övningskörning om läraren eller eleven inte uppfyller kraven för tillåten övningskörning.
4. Fordonet får inte användas om fordonets belagts med körförbud.
5. Gällande bestämmelser för kör- och vilotider ska följas.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs

Ersättningen minskas, normalt med 100 %. Regler om nedsättning av ersättningen finns i G.4.4 Brott mot säkerhetsföreskrifter.

B.5 Brandförsäkring

B.5.1 FÖRSÄKRINGEN GÄLLER FÖR SKADA

- a) genom brand, brand som anlagts av tredje man*, blixtnedslag eller explosion.
- b) genom kortslutning i kablar och ledningar och direkta följdskador på strömförbrukare.

*) med tredje man menas annan än dig själv som handlat utan ditt samtycke

B.5.2 FÖRSÄKRINGEN GÄLLER INTE FÖR SKADA

- a) på ljuddämpare, däck och slangar genom brand eller explosion i dessa.
- b) på elektrisk motor, strömförbrukare och styrboxar genom brand eller kortslutning i dessa.
- c) på grund av vagnskada före eller efter och i omedelbar anslutning till brandskadan. Vagnskadan kan ersättas genom vagnskadeförsäkringen.
- d) i samband med stöld eller tillgrepp som inträffade före brandskadan. Skadan kan ersättas genom stöldförsäkringen.
- e) på grund av köld, väta eller korrosion/oxidation.

Anmärkning till B.5.1 och B.5.2

Med brand avses eld som kommit lös.

Med kabel avses isolerad ledning mellan strömkälla och komponent/förbrukare.

Med kortslutning menas överledning mellan kabel och annan ledare som normalt inte är i kontakt med varandra.

B.5.3 SÄKERHETSFÖRESKRIFTER FÖR FORDON

1. Tillverkarens anvisningar om skötsel, underhåll, service och dylikt skall alltid följas.
2. Anordning som används för att ge starthjälp till, värma eller torka fordon skall vara provad och godkänd för detta ändamål.
3. Starkströmsanordning som används i fordon skall vara provad och godkänd.
4. Föreskrifter som myndighet utfärdat för att förhindra eller begränsa skada och som gäller för fordon eller den lokal där fordon i regel förvaras, skall iakttas.
5. Elektriska kablar, ledningar och komponenter skall vara fackmannamässigt monterade.
6. Svetsningsarbete får endast ske om nödvändiga säkerhetsåtgärder vidtagits såsom friläggning och demontering av brännbart material.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs

Ersättningen kan minskas eller helt utebli. Regler om nedsättning av ersättningen finns i G.4.4 Brott mot säkerhetsföreskrifter.

B.5.3.1 Säkerhetsföreskrifter för Lastbil gäller förutom B.5.3 även dessa säkerhetsföreskrifter

1. Nyregistrerade fordon från 2017-04-01, som arbetar i brandfarlig miljö eller med brandfarligt material skall vara utrustad med fast monterad släckanläggning (sprinkler) enligt bestämmelserna i SBF 127 och FTR 127.
2. Fordon med flisaggregat och fordonets framdrivningsmotor som arbetar i brandfarlig miljö eller med brandfarligt material skall vara utrustad med fast monterad släckanläggning (sprinkler) enligt bestämmelserna i SBF 127 och FTR 127.
3. Fordon med fast monterad släckanläggning (sprinkler) skall årligen genomgå funktionskontroll av släckanläggning (sprinkler) enligt tillverkarens anvisningar, varvid protokoll utfärdas. Kontrollen skall göras av certifierad utbildad personal alternativt auktoriserad servicelämnare. Protokollet skall kunna uppvisas på begäran av aktuell kravställare enligt bestämmelserna i SBF 127 och FTR 127.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs

Ersättningen kan minskas eller helt utebli. Regler om nedsättning av ersättningen finns i G.4.4 Brott mot säkerhetsföreskrifter.

B.5.3.2 Säkerhetsföreskrifter för Maskiner och motorredskap gäller förutom B.5.3 även dessa säkerhetsföreskrifter

1. Maskiner och motorredskap skall vara försett med lättåtkomlig anordning som medger snabb och enkel avstängning av elsystemet (batterifrånskiljare). När maskiner och motorredskap lämnas skall huvudströmmen och bränsletillförseln brytas
2. Batteriet skall vara försett med polskydd och/eller skyddsmatta.
3. Batterikablar skall vara förlagda i skyddshölje som motverkar mekanisk påverkan.
4. Maskiner och motorredskap skall vara utrustat med handbrandsläckare av klass 27A 183BC minimum 4 kg.
5. Maskiner och motorredskap skall hållas tillfredsställande rengjort för att förhindra uppkomst av brand.
6. Maskiner och motorredskap skall årligen genomgå brandskyddskontroll av auktoriserad besiktningsman varvid besiktningsprotokoll skall upprättas enligt bestämmelserna i SBF127. Vid brandskada skall ett protokoll kunna uppvisas.

Undantag från årlig brandskyddskontroll:

- traktor i lantbruk, nylevererad eller registrerad efter 2017-04-01 som inte är brandskyddsintypad skall brandskyddskontrolleras innan leverans. Därefter skall brandskyddskontroll utföras minst vart femte år av behörig personal.
  - lantbrukstraktor levererade före 2017-04-01
  - mobilkrantar
  - eltruckar med lyftkapacitet understigande 1500 kg
  - maskiner och motorredskap med tjänstevikt understigande 600 kg och/eller nypris understigande 2 prisbasbelopp
7. Maskiner och motorredskap som arbetar i brandfarlig miljö eller med brandfarligt material skall vara utrustad med fast monterad släckanläggning (sprinkler) enligt bestämmelserna i SBF 127 och FTR 127.
  8. Maskiner och motorredskap med fast monterad släckanläggning (sprinkler) ska årligen genomgå funktionskontroll av släckanläggning (sprinkler) enligt tillverkarens anvisningar, varvid protokoll utfärdas. Kontrollen skall göras av certifierad utbildad personal alternativt auktoriserad servicelämnare. Protokollet skall kunna uppvisas på begäran av aktuell kravställare enligt bestämmelserna i SBF 127 och FTR 127.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs

Ersättningen kan minskas eller helt utebli. Regler om nedsättning av ersättningen finns i

G.4.4 Brott mot säkerhetsföreskrifter.

B.5.3.3 Säkerhetsföreskrifter för Buss gäller förutom B.5.3 även dessa säkerhetsföreskrifter

1. Om huvudströmbrytare finns skall den brytas när fordonet lämnas.
2. Nya fordon med en totalvikt av minst 10 ton som är levererat/registrerat efter 2004-01-01 skall vara utrustad med automatiskt, av SBF, godkänt sprinklersystem i motorrummet enligt brandsäkerhetsbestämmelserna SBF 128 och FTR 128.
3. Funktionskontroll av släckanläggningen skall utföras minst en gång per 12 månaders period enligt tillverkarens eller kravställarens anvisningar, varvid protokoll utfärdas. Kontrollen skall utföras av certifierad utbildad personal alternativt auktoriserad servicelämnare. Aktuellt protokoll skall kunna uppvisas på anmodan av aktuell kravställare enligt bestämmelser i SBF 128 och FTR 128.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs

Ersättningen kan minskas eller helt utebli. Regler om nedsättning av ersättningen finns i

G.4.4 Brott mot säkerhetsföreskrifter.

B.5.4 SÄKERHETSFÖRESKRIFTER FÖR LOKALER

1. Offentliga föreskrifter som har meddelats i lag eller förordning om
  - brandfarliga varor
  - explosiva varor
  - elektriska starkströmsanläggningar jämte tillämpningsföreskrifter, i syfte att förhindra och begränsa skada skall tillämpas.
2. Brandsläckningsredskap och larmanordning skall finnas i den utsträckning som anges av kommunens räddningschef eller av Trygg-Hansa.
3. Tillfälliga svetsnings- och skärbeten får utföras först sedan ansvarig person för brandskyddet kontrollerat arbetsplatsen och släckningsberedskapen samt utfärdat skriftligt svetsstillstånd. Arbeten i brandfarlig omgivning får inte utföras utan medgivande av kommunens brandchef. Arbetsplatsen och dess omgivning skall kontrolleras efter arbetets avslutande.
4. Branddörr, brandlucka och annan liknande sektionering skall vara stängd efter ordinarie arbetstid.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs

Ersättningen kan minskas eller helt utebli. Regler om nedsättning av ersättningen finns i G.4.4 Brott mot säkerhetsföreskrifter.

B.5.5 SJÄLVRISK

Självriskan framgår av försäkringsbrevet.

B.6 Stöld och inbrott inklusive skadegörelse

Ägaren skall styrka innehavet av stulen egendom, lämpligen med ursprungskvitto eller originalgarantibevis. Tillverkningsnummer bör vara angivet och egendomen märkt med personnummer/organisationsnummer.

B.6.1 FÖRSÄKRINGEN GÄLLER FÖR SKADA

- a) genom stöld
- b) genom tillgrepp av fordon
- c) genom rån
- d) genom försök till stöld, tillgrepp eller rån.

För att försäkringen skall gälla för utrustning enligt B.4.1.1.b) krävs att utrustningen är fast anbringad på fordonet eller förvarad i detta. Se även säkerhetsföreskrifter B.6.4.

Förlust av fordon ersätts om fordonet inte kommit tillrätta inom en månad efter den dag bolaget fick skadanmälan.

Inträffad skada skall polisanmälas.

B.6.2 HÖGSTA ERSÄTTNINGSBELOPP

Vid stöld av ljud- och bildutrustning är ersättningen begränsad till ½ prisbasbelopp per skadetillfälle.

Anmärkning till B.6.1

Förklaring till vissa begrepp i brottsbalken, observera att försäkringen endast omfattar stöld, tillgrepp av fordon, rån och försök till sådana brott.

Stöld

Någon tar annans egendom utan lov och behåller, säljer eller ger bort den.

Tillgrepp av fordon

Någon tar utan lov ett motorfordon som tillhör annan, men utan avsikt att behålla eller sälja det.

Rån

Någon som med våld eller hot om våld, som framstår som trängande fara, tar någon annans egendom.

Förskingring

När egendom överlämnas till annan person med förutsättning att egendomen ska lämnas tillbaka, och denne i stället behåller, säljer eller ger bort den. Exempel på förskingring är om en säljare låter en person provköra ett fordon och denne försvinner med fordonet.

Olovligt förfogande

Någon innehar annans egendom eller egendom som annan har rättigheter i (t ex egendom som köpts på avbetalning) och säljer den utan lov eller på annat sätt disponerar över egendomen så att ägaren eller den som har rättigheter i egendomen går miste om sina rättigheter.

Olovligt brukande

Någon som utan lov använder annans egendom och därigenom orsakar ägaren skada, förlust eller annan olägenhet.

Bedrägeri

Någon skaffar sig fördelar genom att med felaktiga uppgifter förmå någon att handla på ett sätt som innebär skada för denne.

B.6.3 FÖRSÄKRINGEN GÄLLER INTEVID SKADA

- genom tillgrepp av fordon eller för skada som uppkommit vid försök till sådant brott som orsakats av person som är anställd i eller av företaget.

B.6.4 SÄKERHETSFÖRESKRIFTER

Låskrav

Fordon skall vara låst med tändningslås.

Motorcykel och oregistrerad motorcykel skall vara låst med två skilda motorcykellås som är godkända av SSF (Svenska Stöldskyddsföreningen). Finns fungerande styrlås är det godkänt och bara ett ytterligare godkänt lås krävs.

Moped skall vara låst med två skilda mopedlås som är godkända av SSF (Svenska Stöldskyddsföreningen). Finns fungerande styrlås är det godkänt och bara ett ytterligare godkänt lås krävs.

Snöskoter skall vara låst med ett snöskoterlås som är godkänt av SSF (Stöldskyddsföreningen). Finns tändningslås/styrlås skall även det vara låst.

Terrängmotorfordon skall vara låst med klass 3 kätting som är godkänd av SSF (Stöldskyddsöreningen). Finns styrlås skall även det vara låst.

Traktorregistrerad ATV ska vara låst med kätting och lås, som är lägst klass 3 godkänt av SSF. Finns tändning- eller styrlås ska även det vara låst. När terrängfordonet förvaras på släp ska terrängfordonet vara låst. Släpet ska dessutom vara låst med släplås som är godkänt av SSF.

Buss som är utrustad med tändningslås, dörrlås och/eller bagageluckelås skall låsas när fordonet lämnas obemannat. Detta gäller även vid lastning och lossning.

När övriga fordon lämnas skall tändningslåset låsas och nyckeln vara urtagen. Detta gäller även vid lastning och lossning.

Förvaring av nycklar, nyckelkort eller liknande

Förvaring och hantering av nycklar, nyckelkort eller liknande ska ske i lägst SS3492 klassad nyckelförvaringsenhet.

Nycklar, nyckelkort eller liknande får inte förvaras i eller i närheten av fordonet. Nycklar till fordon ska förvaras i nyckelskåp enligt lägst SS3492. Nyckelinkast ska ske i nyckelinkastskåp och hela nyckelinkastkonstruktionen tillsammans med skåpet ska uppfylla SS3492. Nyckelförvaringsenheten ska vara monterad enligt tillverkarens anvisningar. Nyckeln till nyckelförvaringsenheten får inte förvaras i eller i närheten av nyckelförvaringsenheten. Med nyckel till nyckelförvaringsenheten jämfställs kod till kodlås/kombinationslås. Försäkringstagaren måste omedelbart ändra den av tillverkaren valda leveranskod till en av försäkringstagaren vald kod.

Utrustning till fordonet

Utrustning i fordonet skall vara inlåst i fordonet. Utrustning på fordonet skall vara fast monterad.

Avmonterad fordonsdel eller utrustning

Avmonterad fordonsdel eller utrustning som inte förvaras i fordonet, skall vara inlåst i utrymme som endast disponeras av försäkringstagaren. Föremål som på grund av storlek, användning eller liknande inte rimligtvis kan förvaras inlåsta, skall förvaras aktsamt.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs

Ersättningen kan minskas eller helt utebli. Regler om nedsättning av ersättningen finns i G.4.4 Brott mot säkerhetsföreskrifter.

B.6.5 SÄKERHETSFÖRESKRIFTER VID LEVERANS AV FORDON

Fordon som levereras av transportföretag eller annan skall tas emot omedelbart vid leverans av försäkringstagaren eller någon i hans ställe. Försäkringstagaren skall kunna styrka mottagandet genom handling som är undertecknad av båda parter vid ett och samma tillfälle.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs

Ersättningen kan minskas eller helt utebli. Regler om nedsättning av ersättningen finns i G.4.4 Brott mot säkerhetsföreskrifter.

B.6.6 SJÄLVRISK

Självriskens framgång av försäkringsbrevet.

Försäkrad egendom enligt B.4.1.1 c)

Vid stöld utan att omslutningsytan har brutits tillkommer en extra självrisk. Denna självrisk är i prisbasbelopp vid varje skada.

B.6.7 SKAdegÖRELSE

B.6.7.1 OMFATTNING

Halvförsäkringen gäller även för skada som uppkommit på fordonet genom skadegörelse av annan person. För fordon med gällande vagnskadegaranti gäller försäkringen enbart för självriskens på vagnskadegarantin.

Inträffad skada ska polisanmälans.

B.6.7.2 SJÄLVRISK

Självriskens är densamma som gäller för stöld och inbrott enligt försäkringsbrevet. Observera att självriskens storlek inte påverkas av förekomsten av larm, elektronisk startspärr eller spårsändare.

B.7 Restskuldsförsäkring

B.7.1 OMFATTNING

- a) Ingår i flytande försäkring som minst omfattar halvförsäkring (trafikförsäkring och egendomsskydd). Dock inte Moped.
- b) Avser alla försäkringstagarens i försäkringsbrevet angivna fordonsslag som sålts på kredit med återtagandeförbehåll.
- c) Gäller till skydd för innehavare av säljrättigheterna vid ersättningsbar brand-, stöld och inbrott inklusive skadegörelse, vagnskada och vagnskadegarantiskada på fordonet enligt gällande försäkringsvillkor och garantibestämmelser för fordonet som inträffar inom giltighetsområdet för dessa villkor.

För oförsäkrade fordon skall för motsvarande skadehändelser i Trygg-Hansas försäkringsvillkor för personbil, lastbil och släp, buss, motorcykel, traktor, truck, terrängmotorfordon och motorredskap tillämpas.

- d) För terrängvagn, truck och motorredskap omfattar försäkringen endast brand- och stöldskada.
- e) Restskuldsförsäkringen omfattar inte uthyrt (leasat) fordon.
- f) Restskuldsförsäkringen gäller inte då en skada inträffat efter det att ett fordon återtagits eller i sådant syfte kommit i avbetalningssäljarens eller hans representants besittning.

B.7.2 RESTSKULDSFÖRSÄKRING VID SKADA PÅ FORDONET

Restskuldsförsäkring gäller för skada som hänt under försäkringstiden enligt nedan:

- Då köpare saknar gällande kaskoförsäkring eller vagnskadegaranti.
- Om köpare har kaskoförsäkring eller vagnskadegaranti men köparens kaskobolag/ garantigivare avböjer att betala ersättning. Detta förhållande skall kunna visas genom kopia av slutligt ställningstagande. Ovanstående gäller under förutsättning att säljaren inte givit sitt medgivande eller haft kännedom om omständigheterna.

B.7.3 RESTSKULDSFÖRSÄKRINGEN GÄLLER ENDAST UNDER FÖRUTSÄTTNING ATT:

- kreditköpet är giltigt enligt lag
- omyndig köpare ingått avtal i vilken förmyndaren tecknat sitt godkännande om kreditköp.

B.7.4 GILTIGHETSTID

Från leveransdagen, det vill säga då fordonet levererades till köparen gäller restskuldsförsäkringen för skada inom nedan angivna tider:

- 60 månader för lastbil och buss med totalvikt överstigande 3 500 kg, släpfordon, traktor och motorredskap
- 36 månader för övriga fordon.

B.7.5 ERSÄTTNING

Ersättning lämnas under förutsättning att köparen

- efter skada inte fullgör amorteringarna enligt avbetalningskontraktet och saknar betalningsförmåga och att säljaren visar att han trots utmättningsförsök misslyckats med att inkassera amorteringarna av köparen och eventuella borgensmän.

B.7.5.1 Beräkning av ersättning

Till grund för beräkning av ersättning gäller:

- vid skadetillfället återstående fordran enligt avtalet om kreditköp, men högst vad som

motsvarar fordonets marknadsvärde före skadan. Avdrag skall göras för amorteringar betalade efter skadetillfället

- avdrag för inte fullgjorda avtalsenliga amorteringar före skadetillfället såvida de inte är fråga om lagligt grundat anstånd
- avdrag för fordonets restvärde
- avdrag för gällande självrisk vid skadetillfället.

B.7.5.2 Begränsning av ersättning

Högsta ersättningsbelopp är 75 % av i avtalet om kreditköp angivet försäljningspris inklusive moms.

B.7.5.3

Vid begäran om ersättning från restskuldförsäkringen skall säljaren skicka kopia av avtalet om kreditköp och handlingar som styrker förhållandena angivna i B.7.5 Ersättning och B.7.5.1 Beräkning av ersättning, andra punkten.

B.7.6 SJÄLVRISK

Självriskens framgång av försäkringsbrevet.

B.8 Bärgningsförsäkring

B.8.1 FÖRSÄKRINGEN OMFATTAR

- a) registrerad och ej avställd personbil, lätt lastbil, motorcykel och husbil.
- b) tillkopplad släpvagn.

B.8.2 FORDONSTRANSPORT

Försäkringen gäller för transport av fordon

- om fordonet råkat ut för driftstopp.

Som driftstopp räknas även fall då fordonets nyckel, nyckelkort eller liknande förlorats, blivit obrukbar eller blivit inlåst i fordonet.

Ersättning lämnas för skäligen transportkostnad till närmaste verkstad som kan reparera fordonet eller till fordonets hemort om kostnaden inte är hög.

- Till fordonets hemort i Sverige om fordonet vid färd utomlands skadats så svårt att det inte kan göras trafiksäkert inom rimlig tid med hänsyn till den fortsatta resan.
- Till fordonets hemort i Sverige, om föraren

– drabbas av olycksfall, - plötsligt insjuknar, - avlider och ingen annan som deltar i resan kan köra hem fordonet.

B.8.3 ERSÄTTNINGSGREGLER

1. Skulle reparation av fordonet på skadeplatsen bli billigare än transport till närmaste lämpliga verkstad ersätts reparationskostnaden.
2. Hemtransport och hämtning av fordon ersätts med högst fordonets värde i allmän handel (marknadsvärde) efter skadan. Om fordonet är skadat och inte repareras avser värdet, fordonets värde efter skadan i oreparerat skick.
3. Försäkrad får själv ombesörja hemtransport av fordonet.

B.8.4 SJÄLVRISK

Självriskens framgång av försäkringsbrevet.

B.9 Bedrägeri – provkörning

B.9.1 FÖRSÄKRINGEN GÄLLER VID SKADA

- genom bedrägeri, bedrägligt beteende, grovt bedrägeri, förskingring, undandräkt, grov förskingring eller olovligt förfogande för personbil och lätt lastbil som inte återlämnas efter provkörning eller överenskommen lånetid, se punkt B.2.g.

B.9.2 FÖRSÄKRINGEN GÄLLER INTE VID SKADA

- a) på bilar som används för uthyrning.
- b) för vilken ersättning kan erhållas genom annan försäkring eller trafikskadeersättning.
- c) om låntagaren är omyndig eller saknar körkort.
- d) om låntagaren är utländsk medborgare och saknar gällande svenskt körkort. Försäkringen gäller dock om låntagaren har giltigt körkort utfärdat av land som anslutit sig till EES-avtalet eller är medlem av EU.
- e) om låntagaren är anställd av försäkringstagaren.

B.9.3 SÄKERHETS FÖRESKRIFTER

Läsbar fotokopia av låntagarens gällande körkort skall finnas. En identitetskontroll skall utföras genom att kontrollera att fotografi, namnunderskrift och personnummer på giltigt körkort stämmer överens med personen som lånar fordonet och ett provkörningskort skall fyllas i och undertecknas av låntagaren.

Med provkörningskort menas här ett provkörningskort med innehåll minst motsvarande

det som tagits fram av MRF (Motorbranschens Riksförbund) eller av Trygg-Hansa godkänt system för maskinell körkortskontroll. Läsbar kvittens från sådan kontroll av låntagarens gällande körkort skall uppvisas vid skada.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs

Ersättningen minskas, normalt med 100%. Regler om nedsättning av ersättning finns i G.4.4 Brott mot säkerhetsföreskrifter.

B.9.4 VID BEGÄRAN OM ERSÄTTNING GÄLLER

B.9.4.1 Förlust av fordon

Förlust av fordon ersätts om fordonet inte kommer tillrätta inom 30 dagar efter den dag vi erhållit en komplett skadeanmälan vilket innebär en fullständigt ifylld skadeanmälan, polisanmälan, läsbar fotokopia av låntagarens gällande körkort, kopia av undertecknat provkörningsskort samt övriga för skaderegleringen relevanta handlingar.

B.9.4.2 Ersättning

Beräknad kontant ersättning grundas på fordonets anskaffningsvärde exklusive moms, dock högst marknadsvärdet omedelbart före skadan. Handelsvinsten ersätts således inte. Trygg-Hansa övertar äganderätten till ersatt fordon. I den mån Trygg-Hansa betalat ersättning övertar Trygg-Hansa den försäkrades rätt att kräva ersättning av den som är ansvarig för skada.

B.9.5 SJÄLVRISK

Självrisk är 20 % av skadekostnaden lägst 20 % av prisbasbeloppet.

B.10 Rättsskyddsförsäkring

B.10.1 VEM FÖRSÄKRINGEN GÄLLER FÖR

Försäkringen gäller för det försäkrade fordonets ägare, brukare och förare i denna deras egenskap och endast för kostnad i tvist, eller mål som kan prövas av allmän domstol och som har samband med åtal eller skada till följd av trafik med försäkrat fordon.

B.10.2 UNDANTAG

Försäkringen gäller inte för den som brukat fordonet utan försäkringstagarens medgivande.

B.10.3 VILKA BROTT FÖRSÄKRINGEN GÄLLER FÖR

Försäkringen gäller för gärning som kan prövas som brottmål sedan ägare, brukare och förare i en förundersökning delgivits misstanke om eller åtalats för

- brott för vilket inte stadgas strängare straff än böter, till exempel vårdslöshet i trafik
- vållande till annans död
- vållande till kroppsskada eller sjukdom.

Kan ägare, brukare och förare visa att åtal mot sig för grov vårdslöshet i trafik, grovt vållande till annans död, grovt vållande till kroppsskada eller sjukdom, genom dom som vunnit laga kraft, inte bedömts som grovt, gäller försäkringen.

B.10.4 VILKA BROTT/FÖRSELSER FÖRSÄKRINGEN INTE GÄLLER FÖR

Försäkringen gäller inte för förundersökning och brottmål där misstanken om brott eller åtal avser

- hastighetsöverträdelse enligt Trafikförordningen (1998:1276)
- körning mot rött ljus enligt Trafikförordningen
- brott för vilket stadgas strängare straff än böter, till exempel rattfylleri eller så kallad smitning
- olovlig körning.

B.10.5 OMBUD

För att försäkringen ska gälla krävs att du, genom rättegångsfullmakt, anlitar lämpligt ombud att företräda dig i förhandlingar och rättegång.

Ombudet kan vara advokat eller jurist anställd hos advokat. Du kan även anlita annat lämpligt ombud. Sådan lämplighetsprövning kan göras av Försäkringsförbundets prövningsförfarande för prövning av ombuds lämplighet. Vid oenighet om arvode och kostnader för advokat och jurist anställd hos advokat, kan prövning göras hos Ombudskostnadsnämnden. Vid oenighet om arvode och kostnader för övriga ombud, kan prövning göras hos Försäkringsförbundets nämnd för rättsskyddsfrågor.

B.10.6 VILKA KOSTNADER SOM FÖRSÄKRINGEN ERSÄTTER

Du kan få ersättning för följande kostnader om de är nödvändiga och skäligen och om du inte kan få dem betalda av motpart eller annan. Det innebär bland annat att vi inte betalar om du i eller utom rättegång avstår från dina möjligheter att få ersättning av motparten.

Försäkringen ersätter

- ombuds och försvarares arvode och omkostnader. Arvode betalas för skälig tidsåtgång och högst enligt den timkostnadsnorm som Regeringen årligen fastställer i vissa mål. Tvist eller mål som handläggs utanför Norden ersätts med nödvändiga och skäliga kostnader.
- nödvändiga kostnader för bevisning och utredning som anskaffats före rättegång och efter att tvist uppstått eller brottsmisstanke delgivits dig, förutsatt att utredningen beställts av ditt ombud.

- kostnad för medlare som blivit utsedd av tingsrätt eller hovrätt.
- kostnader för bevisning i rättegång eller skiljemannaförfarande.
- expeditionskostnader i domstol.
- rättegångskostnader som du vid förlikning under rättegång åtagit dig att betala till motpart, under förutsättning att du gör sannolikt att domstolen, på grund av nya omständigheter som framkommit under rättegången, skulle ha ålagt dig att betala rättegångskostnader med högre belopp, än det som du åtagit dig, om tvisten hade prövats.
- rättegångskostnader som du efter återkallelse av talan dömts att betala till motpart, under förutsättning att du gör sannolikt att domstolen, på grund av nya omständigheter som framkommit under rättegången, efter prövning skulle ha ålagt dig att betala rättegångskostnader med högre belopp än det som du dömts till i och med återkallelsen.
- rättegångskostnader som du ålagts att betala till motpart eller staten efter domstols eller skiljemäns prövning av tvisten.

Av ombudets kostnadsräkning ska framgå vilka åtgärder ombudet har vidtagit samt tidsåtgången för dessa åtgärder med motivering för uppkomna sakkunnigkostnader. Med kostnadsräkning ska lämnas upplysning om resultatet i tvisten eller brottmålet samt bifogas dom eller förlikningsavtal.

B.10.7 VILKA KOSTNADER FÖRSÄKRINGEN INTE ERSÄTTER

Försäkringen gäller inte i den mån ersättning har lämnats eller skulle ha kunnat lämnas genom annan försäkring eller på annat sätt.

Om skadestånd till dig även kan antas innefatta kompensation för ombudskostnader lämnas inte ersättning för dessa genom försäkringen.

Försäkringen ersätter inte

- ombudskostnader som uppkommer innan tvist uppstått eller du delgivits misstanke om eller åtalats för brott enligt ovan.
- försäkrads eller anställds eget arbete, förlorad arbetsinkomst, resor och uppehälle, eller andra omkostnader.
- verkställighet av dom, beslut eller avtal.
- ersättning till skiljemän.
- merkostnader som uppkommer genom att du anlitar flera ombud eller byter ombud.
- merkostnader som uppkommer genom att du gjort dig skyldig till försumlig processföring eller förfarit försumligt.

- merkostnader som uppstår p.g.a. att du anlitar ombud utanför den ort där du bor eller den ort där saken ska prövas.

Grundas tvistigt anspråk som i och för sig kan godkännas enligt rättsskyddsförsäkringen, på gärning som påstås utgöra brott och utreds av myndighet, ersätter försäkringen inte kostnader för bevisning som tagits fram till styrkande av att gärningen utgör brott eller medför avgiftssanktion.

B.10.8 SÄRSKILD SJÄLVRISK OCH HÖGSTA ERSÄTTNINGSBELOPP

Självriskens är 20 % av kostnaderna dock lägst 5 % av prisbasbeloppet.

Högsta ersättning vid varje ärende är tre prisbasbelopp inklusive moms.

Om ägare, brukare eller förare delges misstanke om flera brott och åtal för dessa brott väcks samtidigt gäller försäkringen med ett försäkringsbelopp.

B.10.9 NÄR FÖRSÄKRINGEN SKALL HAVARIT GÄLLANDE

Ägare, brukare eller förare kan få rättskydd om försäkringen var gällande när de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket eller misstanken om brott inträffade och det därefter inte gått längre tid än tio år.

Om ägare, brukare eller förare drabbas av personskada oavsett när denna inträffat kan ägare, brukare eller förare få rättskydd i tvist med Trygg-Hansa angående sin personskada även om mer än tio år förflutit sedan trafikolyckan inträffade under förutsättning att Trygg-Hansa inte tidigare lämnat något slutligt beslut angående ersättning för personskadan.

Om rättskydd beviljas enligt ovanstående tillämpas istället den självrisk och den högsta försäkringsersättning som gäller för motsvarande motorförsäkring hos Trygg-Hansa vid tiden för tvistens uppkomst. Ägare, brukare eller förare måste dock för att få rättskydd i tvist angående personskada, enligt föregående stycke, väcka talan mot Trygg-Hansa inom sex månader från dagen för det slutliga beslutet.

B.10.10 VAR FÖRSÄKRINGEN GÄLLER

Misstanken om brott skall ha sin grund i händelse eller omständighet som visas ha inträffat inom försäkringens giltighetsområde se A.7 Giltighetsområde.

B.10.11 PRESKRPTIONSREGLER

Preskriptionsregler enligt G.6 Preskription av rätt till ersättning gäller.

B.11 Vagnskadeförsäkring

B.11.1 FÖRSÄKRINGEN GÄLLER VID SKADA

- genom trafikolycka eller annan yttre olyckshändelse
- som uppstått under transport på annat transportmedel.

B.11.2 FÖRSÄKRINGEN GÄLLER INTE FÖR SKADA

- a) På fordonsdel med konstruktions-, fabriktions- eller materialfel, om skadan orsakats av felet.
- b) Som består i slitage.
- c) Som orsakats genom rost, frätning, köld, väta eller fukt. Skada som uppstått som en direkt och omedelbar följd av händelse som anges i B.11.1 betalas dock.
- d) Som är ersättningsbar genom B.5.1 brandförsäkring, B.6.1 stöld och inbrott eller B.6.7.1 skadegörelse.
- e) Om vagnskadegaranti finns.

B.11.3 SÄKERHETSFÖRESKRIFTER

1. Fordonets maximala drag- och lastvikt får inte överskridas.
2. Fordonet får inte användas under förhållanden som innebär onormal påfrestning på fordonet.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs

Ersättningen kan minskas eller helt utebli. Regler om nedsättning av ersättningen finns i G.4.4 Brott mot säkerhetsföreskrifter.

B.11.3.1 Säkerhetsföreskrifter för Lastbil gäller förutom B.11.3 även dessa säkerhetsföreskrifter

1. Det åligger försäkringstagaren att underhålla fordonet enligt fabrikantens anvisningar, dvs följa instruktionsboken/serviceboken.
2. Innan fordonet används från eller transporteras på båt, pråm eller liknande farkost skall föraren förvissa sig om:
  - att farkosten har tillräcklig bärighet och
  - att fordonet är tillfredsställande förankrat i farkosten.
3. Gällande bestämmelser beträffande säkring av last skall följas enligt TSVFS 1978:10 och VVFS 1999:74.
4. Vid arbete eller färd på torvmarker (tex kärr, myr och mosse) eller på andra sankmarker skall föraren, genom att låta undersöka markförhållandena, förvissa sig om att aktuellt fordon kan arbeta eller framföras på ett betryggande sätt.
5. Maskindrivna fordonskranar vars lastmoment är större än 12 tonmeter skall årligen genomgå besiktning enligt AFS 2003:06.

6. Vid tippställen skall det finnas en barriär som förhindrar att fordon kör utför tippen. Där det finns risk för fordon att störta ner eller välta skall effektiva förebyggande skyddsåtgärder vidtas enligt AFS 2010:1.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs

Ersättningen kan minskas eller helt utebli. Regler om nedsättning av ersättningen finns i G.4.4 Brott mot säkerhetsföreskrifter.

B.1.1.3.1.1 Säkerhetsföreskrifter för Lastbil vid lyft och förflyttning gäller förutom B.1.1.3 även dessa säkerhetsföreskrifter

1. Tillverkarens anvisningar skall alltid följas. Anvisningar och övrig dokumentation såsom instruktionsbok, lyfttabeller, speciella tillstånd mm skall finnas i fordonet och kunna uppvisas på begäran.
2. Bestämmelser som meddelats i lag eller författning såsom EN 12999 eller av myndighet i syfte att förhindra eller begränsa skada skall följas.

Vid lyft

3. Vid all manövrering av fordonsmonterad kran skall samtliga stödbalkar vara helt utdragna och stödbenen ansatta. Gäller inte för fordonsmonterade kranar utrustade med antiöverlast/vältfunktion omfattad av kranstandarden EN 12999.
4. Åtgärder skall vidtas med särskild hänsyn till stabilitet och markförhållandena enligt tillverkarens anvisningar. Stödbensplatta skall användas där så krävs.

Vid förflyttning

5. Förflyttning med hängande last eller utskjuten/utfälld bom får inte ske. Denna säkerhetsföreskrift tillämpas inte vid iläggning och upptagning av fritidsbåtar.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs

Ersättningen kan minskas eller helt utebli. Regler om nedsättning av ersättningen finns i G.4.4 Brott mot säkerhetsföreskrifter.

B.1.1.3.2 Säkerhetsföreskrifter för Maskiner och motorredskap gäller förutom B.1.1.3 även dessa säkerhetsföreskrifter

1. Det åligger försäkringstagaren att underhålla fordonet enligt fabrikantens anvisningar, dvs följa instruktionsboken/serviceboken.
2. Vid arbete eller färd på torvmarker (till exempel kärr, myr och mosse) eller på andra sankna marker skall föraren, genom att låta undersöka markförhållandena, förvissa sig om att aktuellt fordon kan arbeta eller framföras på ett betryggande sätt.

3. Vid arbete med fjärrstyrda maskiner skall särskild försiktighet iakttas på sådant sätt att maskinen inte kan förflytta sig, glida eller rulla okontrollerat.
4. Innan motorredskap används från eller transporteras på båt, pråm eller liknande farkost skall föraren förvissa sig om:
  - att farkosten har tillräcklig bärighet och
  - att motorredskapet är tillfredsställande förankrat i farkosten.
5. Vid tippställen skall det finnas en barriär som förhindrar att fordon kör utför tippen. Där det finns risk för fordon att störtas ner eller välta ska effektiva förebyggande skyddsåtgärder vidtas enligt AFS 2010:1.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs

Ersättningen kan minskas eller helt utebli. Regler om nedsättning av ersättningen finns i G.4.4 Brott mot säkerhetsföreskrifter.

B.1.1.4 SJÄLVRISK

Självrisk framgår av försäkringsbrevet.

Höjdledsskada

Vid skada som uppstått genom kollision i höjdled tillkommer en extra självrisk. Denna är 50 % av prisbasbeloppet vid varje skada.

Vid samtidig utbetald trafikskada genom höjdled avdrages dock inte någon extra självrisk vad gäller vagnskadesjälvrisk för höjdledsskada, se B.3.3.8

C. TILLÄGGSFÖRSÄKRING BILHANDEL

C.1 Fordonslager

Fordonslager ingår i flytande försäkring om detta framgår av försäkringsbrevet.

C.1.1 OMFATTNING

Försäkringen omfattar

- egendom enligt B.4.1 Gemensamma villkor för egendomsskydd avseende brand-, stöld-, skadegörelse-, och vagnskadeförsäkring
- B.5 Brandförsäkring, B.6 Stöld och inbrott inklusive skadegörelse och B.11 Vagnskadeförsäkring.

C.1.2 ERSÄTTNINGSGREGLER

Fordonsgrupp 1 (se A2 Definitioner, Fordonsgrupper) - fordonslager ingår i försäkringen endast om tilläggsförsäkring tecknats och är angivet på försäkringsbrevet.

Fordonsgrupp 2-5 (se A2 Definitioner, Fordonsgrupper) - fordonslager upp till 200 000 kr ingår i försäkringen för samtliga fordon under ett försäkringsår. Värdet för samtliga fordon i fordonslager överstigande 200 000 kr är en tilläggsförsäkring.

C.1.3 SÄRSKILDA SÄKERHETSFORESKRIFTER FÖR FORDONSLAGER VID STÖLD-, SKADEGÖRELSE- OCH VAGNSKADA EFTER DEN ORDINARIE ARBETSTIDENS SLUT

Fordon skall förvaras i lokal eller inhägnat område. Som lokal räknas inte plasthall, tält eller container. Samtliga lokaler som direkt ansluter till varandra och som disponeras av försäkringstagaren anses som en och samma försäkringslokal.

Säkerhetsföreskrifterna indelas i tre olika skyddsklasser. Skyddsklass 1 är den lägsta och skyddsklass 2 och 3 innehåller skyddskrav utöver Skyddsklass 1. För bilhandel och fordonsverkstad gäller skyddsklass 2.

Hur inbrottsskyddet skall vara utfört, finns föreskrivet i Trygg-Hansas olika folder – Skyddsklass 1, 2 och 3.

C.1.4 KRAV PÅ INBROTTSKYDD FÖR LOKAL (SKYDDSKLASSKRAV 2)

Nedan följer en enklare beskrivning hur inbrottsskyddet skall vara utfört, en mer utförlig teknisk beskrivning gällande inbrottsskyddets säkerhetsföreskrifter finns föreskrivna i Trygg-Hansas folder Skyddsklass 2.

Omslutningsyta

Försäkringslokalens omslutningsyta (vägg, golv, tak, dörr, fönsterenhet med mera) skall – såväl vad avser det byggnadstekniska utförandet som lås och reglingsanordningar – i sin helhet ge ett efter förhållandena godtagbart skydd mot inbrott och försvåra bortförandet av stöldgods.

Väggar, golv och tak

Ytterväggar av sten, betong, tegel, lättbetong, trä eller kraftiga flerskiktsväggar av blandat material med motsvarande styrka är godtagbara. För golv och tak godtas utförande som ger ett likvärdigt skydd mot inbrott som vägg enligt ovan.

Dörr, port och lucka

Kraftiga ytterdörrar, - portar och -luckor av trä, aluminium och stål samt inbrottskyddande jalusier som uppfyller Trygg-Hansas krav är godtagbara. Dörrenheten skall vara i gott skick och monterad enligt tillverkarens anvisningar.

Låsning av dörr, port eller lucka

Låsning skall ske med låsenhet som uppfyller Trygg-Hansas krav för godkänd låsenhet (se A.2 Definitioner) eller med av Trygg-Hansa godtagen elektromekanisk låsanläggning.

Låsenhet i trädörr, port och lucka skall vara försedd med av Trygg-Hansa godtagbart dörrförstärkningsbehör. Även utåtgående dörrar, portar och luckors bakkant skall säkras mot uppbrytning.

Fönster

Fönster och fönsterkarmar samt övriga glasade partier skall vara i gott skick samt vara utförda och monterade så att de inte utan avsevärd svårighet kan demonteras. Öppningsbart fönster, oavsett belägenhet (även i dörr, port och lucka) skall vara stängt och invändigt reglat. Öppningsbara fönster vars nedre kant är belägen lägre än 4 meter till markplan eller lätt åtkomliga på annat sätt skall dessutom vara låst med av Trygg-Hansa godtagen låsanordning eller ha inkrypningskydd se A.2 Definitioner.

Brandventilator

Brandventilator skall vara stängd och invändigt reglad eller ha inkrypningskydd. Brandventilator av glas eller plast, som är belägen lägre än 4 meter över markplan, eller på annat sätt är lättåtkomlig, skall oavsett reglingsanordning ha inkrypningskydd.

Annan öppning

Annan öppning i omslutningsyta som är större än 150x300 mm skall ha av Trygg-Hansa godtagbart inkrypningskydd, se A.2 Definitioner.

C.1.5 EGENDOM UTOMHUS – KRAV PÅ INBROTTSSKYDD AVSEENDE INHÄGNAT OMRÅDE

Försäkringen gäller, om inte annat avtalats, med följande krav på inbrottsskydd.

Omslutningsyta

Området där den försäkrade egendomen förvaras skall vara omsluten av en inhägnad (stängsel, vägg, port med mera), som i sin helhet ger ett efter förhållandena godtagbart skydd mot inbrott och försvårar bortförandet av stöldgods.

Inhägnad

Inhägnaden skall bestå av stängsel eller vägg och vara totalt minst 2,20 m högt, varav de översta 0,2 m utgörs av minst två rader taggtråd. Inhägnaden skall anslutas till marken så att inkrypning under områdesskyddet förhindras. Inhägnadens fastsättningsanordningar, stolpar, stag mm skall vara förankrade i marken på ett godtagbart sätt.

Exempel på godtagbart utförande

- Flätverksstängsel av minst 3 mm tjock ståltråd med maskstorlek inte överstigande 50 x 50 mm.
- Vägg av trä minst 25 mm tjock.
- Vägg av stålplåt minst 1 mm tjock.

Grind, port och dörr

Grind, port och dörr skall fylla samma krav på skydd mot inbrott som stängsel och vägg enligt ovan.

Låsning av grind, port och dörr

Låsning skall ske med låsenhet som uppfyller Trygg-Hansas krav för godkänd låsenhet eller med av Trygg-Hansa godkänd elektromekanisk låsanläggning. Observera att låset inte får vara försett med fungerande vred/nödutrymningsbeslag.

Vid gångjärnen skall finnas spärranordning som förhindrar avlyftning av grind i stängt läge. Port och dörr skall vara försett med likvärdigt skydd.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs

Ersättningen kan minskas eller helt utebli. Regler om nedsättning av ersättningen finns i G.4.4 Brott mot säkerhetsföreskrifter.

C.2 Hyrbilsförsäkring

Försäkringen gäller för personbilar och lätta lastbilar som är registrerade som hyrbilar. Försäkringen omfattar egendom enligt B.4.I Gemensamma villkor för egendomsskydd för brand-, stöld-, skadegörelse-, bärgning, rättsskydd fordon och vagnskadeförsäkring samt B.5 Brandförsäkring, B.6 Stöld och inbrott inklusive skadegörelse, B.8 Bärgning, B.10 Rättsskydd fordon och B.11 Vagnskadeförsäkring.

Finns vagnskadegaranti för hyrbilen omfattas hyrbilen inte av vagnskadeförsäkring. Samtliga försäkringstagarens personbilar och lätta lastbilar som är registrerade i Vägtrafikregistret som hyrbilar skall vara försäkrade tillsammans med den flytande försäkringen för att full försäkring skall föreligga. Om inte samtliga hyrbilar är försäkrade svarar försäkringen enbart för den del som svarar mot förhållandet mellan hyrbilspremien för det försäkrade antalet hyrbilar och hyrbilspremien för det totala antalet registrerade hyrbilar.

C.2.1 UNDANTAG

Försäkringen omfattar inte fysiska eller juridiska personer som saknar tillstånd för att bedriva uthyrningsverksamhet. Om tillstånd att bedriva uthyrningsverksamhet förverkas upphör denna försäkring att gälla samtidigt.

C.2.2 GLASRUTEFÖRSÄKRING FÖR HYRBILAR

C.2.2.1 Omfattning

Försäkringen gäller för skada som består i att vind-, sido- eller bakruta genombrutits, spräckts eller krossats.

C.2.2.2 Försäkringen gäller inte vid skada

- som skett när fordonet kolliderat, välvt eller kört av vägen.

C.2.2.3 Självrisk

Självrisken är 10 % av prisbasbeloppet.

C.2.3 MASKINSKADA FÖR HYRBILAR (PERSONBIL OCH LÄTT LASTBIL)

Fordonet får vara högst 5 år gammalt, räknat från första registreringsdagen, och kört högst 15 000 mil. Försäkringstagaren skall styrka bilens ålder och antalet körda mil. Kan det inte visas vilken dag skadan uppstod, anses händelsen ha inträffat den dag skadan anmäldes till Trygg-Hansa.

C.2.3.1 Omfattning

Försäkringen gäller för oförutsedd skada som påverkat fordonets funktion och berört följande komponenter

- motor
- grenrör
- turbo/överladdningsaggregat med styrsystem
- laddluftkylare
- klimatanläggning
- tändsystem inklusive styr- och reglerkomponenter
- kylsystem för motor och växellåda
- värmeelement
- batterier för drivning av el- och hybridbilar
- startmotor
- generator
- bränslesystem inklusive insprutningssystem och dess styrdon
- kraftöverföring
- bromsservo
- styrservoväxel inklusive pump
- styrelektronik för aktivt chassi- stabiliserings samt antisladd/spinnsystem (inte fjädrar)
- system för avgasrening (ej ljuddämpare och avgasrör)
- airbag och styrenhet till denna
- komfortstyrdon (exempelvis styrenhet till stol, fönster och centrallås) samt motorer till dessa
- kombinationsinstrument (exempelvis hastighetsmätare)
- fabriksmonterade elektroniska system för kollisionssvarning, säkerhet kommunikation, information, data, navigering samt multimedia
- parkeringshjälp
- torkarmotor och reglage (inte läckage) för vind- och bakruta samt regnsensorer. Går rutan sönder vid reparation av regnsensor ersätts inte rutan.
- säkerhetsbälten
- parkeringsbromssystemets elektronik

- fabriksmonterade strålkastare och styrsystem inklusive givare
- sätesvärmare
- kablar/kablage
- tillsatsvärmare
- elvärme i vindruta, bakruta och backspeglar
- luftfjädering – pump och bälg
- ABS – styr- och reglersystem

Försäkringen gäller också för kostnader utöver självriskan för undersökning och demontering i syfte att fastställa om skadan ersätts av försäkringen.

C.2.3.2 Undantag

Försäkringen gäller inte för

- a) skada som kan ersättas genom brand- och stöld inklusive skadegörelse eller vagnskadeförsäkring
- b) skada som orsakats av
  - köld, väta eller korrosion
  - komponenter som avviker från fabrikantens utförande (till exempel genom trimning)
  - förorenat bränsle
- c) skada på
  - bränsleledningar, filter och bränsletank
  - lamellbelägg och följskador av detta
  - bromssystemets huvud- och hjulcylindrar
  - fjädringssystem
  - hjullager
  - batteri
  - ljuddämpare och avgasrör
  - lyktglas
  - kylaggregat för godsutrymme
  - mekanik och hydraulik

- d) skada på fordonet som beror på fabriktions-, material- eller konstruktionsfel eller definierade och fastställda seriefel.
- e) hopsättning och återmontering efter undersökning och demontering i de fall skadan inte ersätts av försäkringen.
- f) skada som ska ersättas enligt lag, garanti (till exempel MRF-garanti) eller annat åtagande.
- g) servicedetaljer och komponenter som behöver bytas vid reparation och som inte tillhör den aktuella skadan ersätts inte.

C.2.3.3 Säkerhetsföreskrifter

1. Fordonet får inte köras på sådant sätt att motor eller kraftöverföring utsätts för onormal påfrestning. Exempelvis köra fast varningslampa tänts.
2. Fabrikantens anvisningar om skötsel, underhåll, service och dylikt ska sedan första registreringsdag ha följts.
3. Service, reparation, montering och dylikt skall utföras fackmannamässigt.
4. Fordonets typutförande får inte ändras (exempelvis genom trimning).

Om säkerhetsföreskriften inte följs

Ersättningen kan minskas eller helt utebli. Regler om nedsättning av ersättningen finns i

G.4.4 Brott mot säkerhetsföreskrifter.

C.2.4 GARANTI FÖR BEGAGNADE DELAR

Om skada regleras genom att begagnad del monteras, lämnar Trygg-Hansa garanti motsvarande sedvanlig garanti från branschverkstad. Garantin gäller under 6 månader med högst 1 000 körda mil. Garantifall måste genast anmälas till Trygg-Hansa, som också förbehåller sig rätten att besiktiga fordonet före reparation.

C.2.5 SJÄLVRISK

Självriskan är om fordonet har körts

- högst 4000 mil 20 % av prisbasbeloppet
- högst 5000 mil 20 % av skadekostnaden, lägst 20 % av prisbasbeloppet
- högst 7000 mil 30 % av skadekostnaden, lägst 20 % av prisbasbeloppet
- högst 10000 mil 40 % av skadekostnaden, lägst 20 % av prisbasbeloppet
- högst 15000 mil 50 % av skadekostnaden, lägst 20 % av prisbasbeloppet.

C.2.6

Övriga självrisker är desamma som för flytande försäkring fordonsklass 24, bilhandel.

D. FORDONSVERKSTAD

D.1 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller enligt nedan för de fordonsslag som anges i försäkringsbrevet.

FÖRSÄKRADE FORDON

Försäkringen omfattar fordon som ägs eller leasas av annan än försäkringstagaren av i försäkringsbrevet angivet fordonsslag som är mottagna för

- a) reparation, servicearbeten, om- eller tillbyggnad och garagering.
- b) försäljningsuppdrag upp till och med 200 000 kr (värde över 200 000 kr, se E.1 Fordon mottagna för försäljningsuppdrag).
- c) fordon som ägs av en bilfirma och som ett tidningsförlag lånat (och försäkrat som en flytande försäkring) under högst 14 dagar för att utföra testkörningar i avsikt att publicera resultatet för allmänheten.

D.2 Vad försäkringen inte gäller för

- a) Fordon som försäkringstagaren mottagit i kommission från importör, tillverkare, återförsäljare eller generalagent.
- b) Fordon som försäkringstagaren hyrt.
- c) Fordon då det används för annat ändamål än för vilket det mottagits/lånats enligt D.1.b) ovan.
- d) Fordon enligt D.1.b) som lånats ut längre tid än 14 dagar. Enskild försäkring får då tecknas för fordonet.
- e) Fordon som används utan tillsyn av försäkringstagaren själv eller av annan person som är anställd i försäkringstagarens fordonsförsäljning- och/eller reparationsrörelse.
- f) Egendomsskydd för registreringspliktigt fordon som inte är registrerat i Sverige (till exempel importerat) förrän fordonet är godkänt vid registreringsbesiktning hos svensk riksprövanstalt eller blivit typgodkänt i ett EU-land. Det innebär att fordonet har ett CoC (Certificate of Conformity). Det gäller personbilar, lastbilar, husbilar, bussar, motorcyklar, EU-mopeder, mopeder, släpfordon, traktorer, truck, mobilkran, terrängfordon och motorredskap.
- g) Kunders däck och fälgar som förvaras.

D.3 Trafikansvarsförsäkring

Trafikansvarsförsäkringen gäller enligt reglerna i Trafikskadelagen. I övrigt gäller vad som sägs i B.3 Trafikförsäkring.

D.4 Egendomsskydd

D.4.1 GEMENSAMMAVILLKOR FÖR EGENDOMSSKYDD OCH TILLÄGGSFÖRSÄKRINGAR

D.4.1.1 Försäkrad egendom

- a) Fordon.
- b) Utrustning i eller på fordonet om det hör till fordonet och kan anses normalt för ett fordon av samma slag och fabrikat som det försäkrade, dock ej reservdelar.
- c) Avmonterad fordonsdel eller utrustning enligt b) ovan.

Om annan fordonsdel eller utrustning monterats i dess ställe gäller försäkringen för den fordonsdel eller utrustning som är monterad.

Ljud- och bildutrustning som inte ingår i fordonets standardutrustning ersätts endast om utrustningen är fast monterad och konstruerad för att användas i fordonet.

Mobiltelefon ingår inte.

D.4.2 FÖRSÄKRAT INTRESSE

Försäkringen avser endast försäkringstagarens/försäkrads ekonomiska och lagliga intresse till det försäkrade objektet.

D.4.3 FÖRSÄKRINGEN GÄLLER INTE VID SKADA

- a) om fordonet inte uppfyller de svenska myndighetskraven.
- b) som hänt under tävling med fordonet, träning för tävling, körning på tävlingsbana eller vid hastighetskörning under tävlingsliknande former (till exempel street race). Kan det visas att skadan skett under trafiksäkerhetsfrämjande former kan försäkringen gälla.
- c) som inträffar när fordonet körs på fruset vatten, om det inte körs på vinterväg som Trafikverket ansvarar för.

Vid tillgrepp av fordon som är ersättningsbart enligt stöld och inbrott ersätts dock ovanstående skadehändelser

D.4.4 SÄKERHETSFÖRESKRIFTER

1. Fordonet får inte köras av förare som är straffbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel.
2. Fordonet får inte köras av förare som saknar giltigt och erforderligt körkort.
3. Fordonet får inte användas för övningskörning om läraren eller eleven inte uppfyller kraven för tillåten övningskörning.
4. Fordonet får inte användas om fordonets belagts med körförbud.
5. Gällande bestämmelser för kör- och vilotider ska följas.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs

Ersättningen minskas, normalt med 100 %. Regler om nedsättning av ersättningen finns i

G.4.4 Brott mot säkerhetsföreskrifter.

D.5 Brandförsäkring

D.5.1 FÖRSÄKRINGEN GÄLLER FÖR SKADA

- a) genom brand, brand som anlagts av tredje man*, blixtnedslag eller explosion.
- b) genom kortslutning i kablar och ledningar och direkta följdskador på strömförbrukare.

* med tredje man menas annan än dig själv som handlat utan ditt samtycke.

D.5.2 FÖRSÄKRINGEN GÄLLER INTE FÖR SKADA

- a) på ljuddämpare, däck och slangar genom brand eller explosion i dessa.
- b) på elektrisk motor, strömförbrukare och styrboxar genom brand eller kortslutning i dessa.
- c) på grund av vagnskada före eller efter och i omedelbar anslutning till brandskadan.
- d) i samband med stöld eller tillgrepp som inträffade före brandskadan. Skadan kan ersättas genom stöldförsäkringen.
- e) på grund av köld, väta eller korrosion/oxidation.

Anmärkning till D.5.1 och D.5.2

Med brand avses eld som kommit lös.

Med kabel avses isolerad ledning mellan strömkälla och komponent/förbrukare.

Med kortslutning menas överledning mellan kabel och annan ledare som normalt inte är i kontakt med varandra.

D.5.3 HÖGSTA ERSÄTTNINGSBELOPP

Högsta ersättningsbelopp är 10 Mkr per skadetillfälle.

D.5.4 SÄKERHETSFÖRESKRIFTER FÖR FORDON

1. Tillverkarens anvisningar om skötsel, underhåll, service och dylikt skall alltid följas.
2. Anordning som används för att ge starthjälp till, värma eller torka fordon skall vara provad och godkänd för detta ändamål.
3. Starkströmsanordning som används i fordon skall vara provad och godkänd.
4. Föreskrifter som myndighet utfärdat för att förhindra eller begränsa skada och som gäller för fordon eller den lokal där fordon i regel förvaras, skall iakttas.
5. Elektriska kablar, ledningar och komponenter skall vara fackmannamässigt monterade.
6. Svetsningsarbete får endast ske om nödvändiga säkerhetsåtgärder vidtagits såsom friläggning och demontering av brännbart material.
7. Om huvudströmbrytare finns skall den brytas när fordonet lämnas.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs

Ersättningen kan minskas eller helt utebli. Regler om nedsättning av ersättningen finns i

G.4.4 Brott mot säkerhetsföreskrifter.

D.5.5 SÄKERHETSFÖRESKRIFTER FÖR LOKALER

1. Offentliga föreskrifter som har meddelats i lag eller förordning om
  - brandfarliga varor
  - explosiva varor
  - elektriska starkströmsanläggningar jämte tillämpningsföreskrifter, i syfte att förhindra och begränsa skada skall tillämpas.
2. Brandsläckningsredskap och larmanordning skall finnas i den utsträckning som anges av kommunens räddningschef eller av Trygg-Hansa.

3. Tillfälliga svetsnings- och skärarbeten får utföras först sedan ansvarig person för brandskyddet kontrollerat arbetsplatsen och släckningsberedskapen samt utfärdat skriftligt svetsstillstånd. Arbeten i brandfarlig omgivning får inte utföras utan medgivande av kommunens brandchef. Arbetsplatsen och dess omgivning skall kontrolleras efter arbetets avslutande.
4. Branddörr, brandlucka och annan liknande sektionering skall vara stängd efter ordinarie arbetstid.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs

Ersättningen kan minskas eller helt utebli. Regler om nedsättning av ersättningen finns i G.4.4 Brott mot säkerhetsföreskrifter.

D.5.6 SJÄLVRISK

Självriskan framgår av försäkringsbrevet.

D.6 Stöld inklusive skadegörelse

Ägaren skall styrka innehavet av stulen egendom, lämpligen med ursprungskvitto eller originalgarantibevis. Tillverkningsnummer bör vara angivet och egendomen märkt med personnummer/organisationsnummer.

D.6.1 FÖRSÄKRINGEN GÄLLER VID SKADA

- a) genom stöld.
- b) genom tillgrepp av fordon.
- c) genom rån.
- d) genom försök till stöld, tillgrepp av fordon och rån.

För att försäkringen skall gälla för utrustning enligt D.4.1.1.b) krävs att utrustningen är fast anbringsad på fordonet eller förvarad i detta. Se även säkerhetsföreskrifter D.6.4 Förlust av fordon ersätts om fordonet inte kommit tillrätta inom en månad efter den dag bolaget fick skadanmälan.

Inträffad skada skall polisanmälas.

D.6.2 HÖGSTA ERSÄTTNINGSBELÖPP

Högsta ersättningsbelopp är totalt 10 Mkr per skadetillfälle.

Vid stöld av ljud- och bildutrustning är ersättningen begränsad till ½ prisbasbelopp.

Anmärkning till D.6.1

Förklaring till vissa begrepp i brottsbalken, observera att försäkringen endast omfattar stöld, tillgrepp av fordon, rån och försök till sådana brott.

Stöld

Någon tar annans egendom utan lov och behåller, säljer eller ger bort den.

Tillgrepp av fordon

Någon tar utan lov ett motorfordon som tillhör annan, men utan avsikt att behålla eller sälja det.

Rån

Någon som med våld eller hot om våld, som framstår som trängande fara, tar någon annans egendom.

Förskingring

När egendom överlämnas till annan person med förutsättning att egendomen skall lämnas tillbaka, och denne i stället behåller, säljer eller ger bort den. Exempel på förskingring är om en säljare låter en person provköra ett fordon och denne försvinner med fordonet.

Olovligt förfogande

Någon innehar annans egendom eller egendom som annan har rättigheter i (t ex egendom som köpts på avbetalning) och säljer den utan lov eller på annat sätt disponerar över egendomen så att ägaren eller den som har rättigheter i egendomen går miste om sina rättigheter.

Olovligt brukande

Någon som utan lov använder annans egendom och därigenom orsakar ägaren skada, förlust eller annan olägenhet.

Bedrägeri

Någon skaffar sig fördelar genom att med felaktiga uppgifter förmå någon att handla på ett sätt som innebär skada för denne.

D.6.3 FÖRSÄKRINGEN GÄLLER INTE VID SKADA

- genom tillgrepp av fordon eller för skada som uppkommit vid försök till sådant brott som orsakats av person som är anställd i eller av företaget.

D.6.4 SÄKERHETSFÖRESKRIFTER FÖR FORDONET

Låskrav

Fordon skall vara låst med tändningslås.

Motorcykel och oregistrerad motorcykel skall vara låst med två skilda motorcykellås som är godkända av SSF (Svenska Stöldskyddsföreningen). Finns fungerande styrlås är det god-

känt och bara ett ytterligare godkänt lås krävs.

Moped skall vara låst med två skilda mopedlås som är godkända av SSF (Svenska Stöldskyddsföreningen). Finns fungerande styrlås är det godkänt och bara ett ytterligare godkänt lås krävs.

Snöskoter skall vara låst med ett snöskoterlås som är godkänt av SSF (Svenska Stöldskyddsföreningen). Finns tändningslås/styrlås skall även det vara låst.

Terrängmotorfordon skall vara låst med klass 3 kätting som är godkänd av SSF (Svenska Stöldskyddsföreningen). Finns styrlås skall även det vara låst.

Traktorregistrerad ATV ska vara låst med kätting och lås, som är lägst klass 3 godkänt av SSF. Finns tändning- eller styrlås ska även det vara låst. När terrängfordonet förvaras på släp ska terrängfordonet vara låst. Släpet ska dessutom vara låst med släplås som är godkänt av SSF.

Buss som är utrustad med tändningslås, dörrlås och /eller bagageluckelås skall låsas när fordonet lämnas obemannat. Detta gäller även vid lastning och lossning.

När övriga fordon lämnas skall tändningslåset låsas och nyckeln vara urtagen. Detta gäller även vid lastning och lossning.

Förvaring av nycklar, nyckelkort eller liknande

Förvaring och hantering av nycklar, nyckelkort eller liknande ska ske i lägst SS3492 klassad nyckelförvaringsenhet.

Nycklar, nyckelkort eller liknande får inte förvaras i eller i närheten av fordonet. Nycklar till fordon ska förvaras i nyckelskåp enligt lägst SS3492. Nyckelinkast ska ske i nyckelinkastskåp och hela nyckelinkastkonstruktionen tillsammans med skåpet ska uppfylla SS3492. Nyckelförvaringsenheten ska vara monterad enligt tillverkarens anvisningar. Nyckeln till nyckelförvaringsenheten får inte förvaras i eller i närheten av nyckelförvaringsenheten. Med nyckel till nyckelförvaringsenheten jämfälls kod till kodlås/kombinationslås. Försäkringstagaren måste omedelbart ändra den av tillverkaren valda leveranskod till en av försäkringstagaren vald kod.

Utrustning till fordonet

Utrustning i fordonet skall vara inlåst i fordonet. Utrustning på fordonet skall vara fast monterad.

Avmonterad fordonsdel eller utrustning

Avmonterad fordonsdel eller utrustning som inte förvaras i fordonet, skall vara inlåst i utrymme som endast disponeras av försäkringstagaren. Föremål som på grund av storlek, användning eller liknande inte rimligtvis kan förvaras inlåsta, skall förvaras aktsamt.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs

Ersättningen kan minskas eller helt utebli. Regler om nedsättning av ersättningen finns i G.4.4 Brott mot säkerhetsföreskrifter.

D.6.5 SÄRSKILDA SÄKERHETSFÖRESKRIFTER FÖR LOKALER OCH INHÄGNADER VID STÖLD, EFTER DEN ORDINARIE ARBETSTIDENS SLUT

Fordon skall förvaras i lokal eller inhägnat område. Som lokal räknas inte plasthall, tält eller container. Samtliga lokaler som direkt ansluter till varandra och som disponeras av försäkringstagaren anses som en och samma försäkringslokal.

Säkerhetsföreskrifterna indelas i tre olika skyddsklasser. Skyddsklass 1 är den lägsta och skyddsklass 2 och 3 innehåller skyddskrav utöver Skyddsklass 1. För bilhandel och fordonsverkstad gäller skyddsklass 2.

Hur inbrottskyddet skall vara utfört, finns föreskrivet i Trygg-Hansas folder Skyddsklass 2.

D.6.5.1 Krav på inbrottskydd för lokal (Skyddsklasskrav 2)

Omslutningsyta

Försäkringslokalens omslutningsyta (vägg, golv, tak, dörr, fönsterenhet med mera) skall – såväl vad avser det byggnadstekniska utförandet som lås och reglingsanordningar – i sin helhet ge ett efter förhållandena godtagbart skydd mot inbrott och försvara bortförandet av stöldgods.

Väggar, golv och tak

Ytterväggar av sten, betong, tegel, lättbetong, trä eller kraftiga flerskiktsväggar av blandat material med motsvarande styrka är godtagbara. För golv och tak godtas utförande som ger ett likvärdigt skydd mot inbrott som vägg enligt ovan.

Dörr, port och lucka

Kraftiga ytterdörrar, -portar och -luckor av trä, aluminium och stål samt inbrottskyddande jalusier som uppfyller Trygg-Hansas krav är godtagbara. Dörrenheten skall vara i gott skick och monterad enligt tillverkarens anvisningar.

Låsning av dörr, port eller lucka

Låsning skall ske med låsenhet som uppfyller Trygg-Hansas krav för godkänd låsenhet (se A.2 Definitioner) eller med av Trygg-Hansa godtagen elektromekanisk låsanläggning. Observera att låset inte får vara försett med fungerande vred/ nödutrymningsbeslag.

Låsenhet i trädörr, port och lucka skall vara försedd med av Trygg-Hansa godtagbart dörrförstärkningsbehör. Även utåtgående dörrar, portar och luckors bakkant skall säkras mot uppbygning.

Fönster

Fönster och fönsterkarmar samt övriga glasade partier skall vara i gott skick samt vara utförda och monterade så att de inte utan avsevärd svårighet kan demonteras. Öppningsbart fönster, oavsett belägenhet (även i dörr, port och lucka) skall vara stängt och invändigt

reglat. Öppningsbara fönster vars nedre kant är belägen lägre än 4 meter till markplan eller lätt åtkomliga på annat sätt skall dessutom vara låst med av Trygg-Hansa godtaggen låsanordning eller ha inkrypningskydd, se A.2 Definitioner.

Brandventilator

Brandventilator skall vara stängd och invändigt reglad eller ha inkrypningskydd. Brandventilator av glas eller plast, som är belägen lägre än 4 meter över markplan, eller på annat sätt är lättåtkomlig, skall oavsett reglingsanordning ha inkrypningskydd.

Annan öppning

Annan öppning i omslutningsyta som är större än 150x300 mm skall ha av Trygg-Hansa godtagbart inkrypningskydd, se A.2 Definitioner.

D.6.5.2 Egendom utomhus – Krav på inbrottsskydd avseende inhägnat område

Försäkringen gäller, om inte annat avtalats, med följande krav på inbrottsskydd.

Omslutningsyta

Området där den försäkrade egendomen förvaras skall vara omsluten av en inhägnad (stängsel, vägg, port med mera), som i sin helhet ger ett efter förhållandena godtagbart skydd mot inbrott och försvårar bortförandet av stöldgods.

Inhägnad

Inhägnaden skall bestå av stängsel eller vägg och vara totalt minst 2,20 m högt, varav de översta 0,2 m utgörs av minst två rader taggtråd. Inhägnaden skall anslutas till marken så att inkrypning under områdesskyddet förhindras. Inhägnadens fastsättningsanordningar, stolpar, stag m m skall vara förankrade i marken på ett godtagbart sätt.

Exempel på godtagbart utförande

- Flätverksstängsel av minst 3 mm tjock ståltråd med maskstorlek inte överstigande 50 x 50 mm.
- Vägg av trä minst 25 mm tjock.
- Vägg av stålplåt minst 1 mm tjock.

Grind, port och dörr

Grind, port och dörr skall fylla samma krav på skydd mot inbrott som stängsel och vägg enligt ovan

Låsning av grind, port och dörr

Låsning skall ske med låsenhet som uppfyller Trygg-Hansas krav för godkänd låsenhet eller med av Trygg-Hansa godkänd elektromekanisk låsanläggning. Observera att låset inte får

vara försett med fungerande vred/nödutrymningsbeslag.

Vid gångjärnen skall finnas spärranordning som förhindrar avlyftning av grind i stängt läge. Port och dörr skall vara försett med likvärdigt skydd.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs

Ersättningen kan minskas eller helt utebli. Regler om nedsättning av ersättningen finns i G.4.4 Brott mot säkerhetsföreskrifter.

D.6.6 SJÄLVRISK

Självriskan framgår av försäkringsbrevet.

D.6.7 SKADEGÖRELSE

D.6.7.1 Omfattning

Halvförsäkringen gäller även för skada som uppkommit på fordonet genom skadegörelse av annan person. För fordon med gällande vagnskadegaranti gäller försäkringen enbart för självriskan på vagnskadegarantin.

Inträffad skada skall polisanmälas.

D.6.7.2 Självrisk

Självriskan är densamma som gäller för stöld och inbrott enligt försäkringsbrevet. Observera att självriskens storlek inte påverkas av förekomsten av larm, elektronisk startspärr eller spårsändare.

D.7 Förskingring vid reparation

Förskingringsförsäkring ingår i flytande försäkring som minst omfattar halvförsäkring.

D.7.1 OMFATTNING

Försäkringen gäller för fordon som mottagits för reparation och som förskingrats under tiden då försäkringstagaren lämnat fordonet till annan företagare för åtgärd som har samband med reparation (till exempel lackering, rekonditionering).

D.7.2 UNDANTAG

Försäkringen gäller inte om fordonet förskingrats av försäkringstagaren eller hans anställda.

Vid förskingring av kundfordon som överlämnats till annan företagare i samband med reparation skall polisintyg bifogas skadeanmälan.

Förlust av fordon ersätts om fordonet inte har kommit tillrätta inom 30 dagar efter den dag bolaget fick skriftlig skadeanmälan.

Inträffad skada skall polisanmälas.

D.7.3 HÖGSTA ERSÄTTNINGSBELOPP

Högsta ersättningsbelopp är totalt 10 Mkr per skadetillfälle.

D.7.4 SJÄLVRISK

Självrisken framgår av försäkringsbrevet.

D.8 Rättsskyddsförsäkring

D.8.1 I VEM FÖRSÄKRINGEN GÄLLER FÖR

Försäkringen gäller för det försäkrade fordonets ägare, brukare och förare i denna deras egenskap och endast för kostnad i tvist, eller mål som kan prövas av allmän domstol och som har samband med åtal eller skada till följd av trafik med försäkrat fordon.

D.8.2 UNDANTAG

Försäkringen gäller inte för den som brukat fordonet utan försäkringstagarens medgivande.

D.8.3 VILKA BROTT FÖRSÄKRINGEN GÄLLER FÖR

Försäkringen gäller för gärning som kan prövas som brottmål sedan ägare, brukare och förare i en förundersökning delgivits misstanke om eller åtalats för

- brott för vilket inte stadgas strängare straff än böter, till exempel vårdslöshet i trafik
- vållande till annans död
- vållande till kroppsskada eller sjukdom.

Kan ägare, brukare och förare visa att åtal mot sig för grov vårdslöshet i trafik, grovt vållande till annans död, grovt vållande till kroppsskada eller sjukdom, genom dom som vunnit laga kraft, inte bedömts som grovt, gäller försäkringen

D.8.4 VILKA BROTT/FÖRSELSER FÖRSÄKRINGEN INTE GÄLLER FÖR

Försäkringen gäller inte för förundersökning och brottmål där misstanken om brott eller åtal avser

- hastighetsöverträdelse enligt Trafikförordningen (1998:1276)
- körning mot rött ljus enligt Trafikförordningen
- brott för vilket stadgas strängare straff än böter, till exempel rattfylleri eller så kallad smitning
- olovlig körning.

D.8.5 OMBUD

För att försäkringen ska gälla krävs att du, genom rättegångsfullmakt, anlitar lämpligt ombud att företräda dig i förhandlingar och rättegång.

Ombudet kan vara advokat eller jurist anställd hos advokat. Du kan även anlita annat lämpligt ombud. Sådan lämplighetsprövning kan göras av Försäkringsförbundets prövningsförfarande för prövning av ombuds lämplighet. Vid oenighet om arvode och kostnader för advokat och jurist anställd hos advokat, kan prövning göras hos Ombudskostnadsnämnden. Vid oenighet om arvode och kostnader för övriga ombud, kan prövning göras hos Försäkringsförbundets nämnd för rättsskyddsfrågor.

D.8.6 VILKA KOSTNADER SOM FÖRSÄKRINGEN ERSÄTTER

Du kan få ersättning för följande kostnader om de är nödvändiga och skäligen och om du inte kan få dem betalda av motpart eller annan. Det innebär bland annat att vi inte betalar om du i eller utom rättegång avstår från dina möjligheter att få ersättning av motparten.

Försäkringen ersätter

- ombuds och försvarares arvode och omkostnader. Arvode betalas för skäligen tidsåtgång och högst enligt den timkostnadsnorm som Regeringen årligen fastställer i vissa mål. Tvist eller mål som handläggs utanför Norden ersätts med nödvändiga och skäligen kostnader.
- nödvändiga kostnader för bevisning och utredning som anskaffats före rättegång och efter att tvist uppstått eller brottsmisstanke delgivits dig, förutsatt att utredningen beställts av ditt ombud.
- kostnad för medlare som blivit utsedd av tingsrätt eller hovrätt.
- kostnader för bevisning i rättegång eller skiljemannaförfarande.
- expeditionskostnader i domstol.
- rättegångskostnader som du vid förlikning under rättegång åtagit dig att betala till motpart, under förutsättning att du gör sannolikt att domstolen, på grund av nya omständigheter som framkommit under rättegången, skulle ha ålagt dig att betala rättegångskostnader med högre belopp, än det som du åtagit dig, om tvisten hade prövats.
- rättegångskostnader som du efter återkallelse av talan dömts att betala till motpart, under förutsättning att du gör sannolikt att domstolen, på grund av nya omständigheter som framkommit under rättegången, efter prövning skulle ha ålagt dig att betala rättegångskostnader med högre belopp än det som du dömts till i och med återkallelsen.
- rättegångskostnader som du ålagts att betala till motpart eller staten efter domstols eller skiljemäns prövning av tvisten.

Av ombudets kostnadsräkning ska framgå vilka åtgärder ombudet har vidtagit samt tidsåtgången för dessa åtgärder med motivering för uppkomna sakkunnigkostnader. Med kostnadsräkning ska lämnas upplysning om resultatet i tvisten eller brottmålet samt bifogas dom eller förlikningsavtal.

D.8.7 VILKA KOSTNADER FÖRSÄKRINGEN INTE ERSÄTTER

Försäkringen gäller inte i den mån ersättning har lämnats eller skulle ha kunnat lämnas genom annan försäkring eller på annat sätt.

Om skadestånd till dig även kan antas innefatta kompensation för ombudskostnader lämnas inte ersättning för dessa genom försäkringen.

Försäkringen ersätter inte

- ombudskostnader som uppkommer innan tvist uppstått eller du delgivits misstanke om eller åtalats för brott enligt ovan.
- försäkrads eller anställds eget arbete, förlorad arbetsinkomst, resor och uppehälle, eller andra omkostnader.
- verkställighet av dom, beslut eller avtal.
- ersättning till skiljemän.
- merkostnader som uppkommer genom att du anlitar flera ombud eller byter ombud.
- merkostnader som uppkommer genom att du gjort dig skyldig till försumlig processföring eller förfarit försumligt.
- merkostnader som uppstår p.g.a. att du anlitar ombud utanför den ort där du bor eller den ort där saken ska prövas.

Grundas tvistigt anspråk som i och för sig kan godkännas enligt rättsskyddsförsäkringen, på gärning som påstås utgöra brott och utreds av myndighet, ersätter försäkringen inte kostnader för bevisning som tagits fram till styrkande av att gärningen utgör brott eller medför avgiftssanktion.

D.8.8 SÄRSKILD SJÄLVRISK OCH HÖGSTA ERSÄTTNINGSBELOPP

Självrisken är 20 % av kostnaderna dock lägst 5 % av prisbasbeloppet.

Högsta ersättning vid varje ärende är tre prisbasbelopp inklusive moms.

Om ägare, brukare eller förare delges misstanke om flera brott och åtal för dessa brott väcks samtidigt gäller försäkringen med ett försäkringsbelopp.

D.8.9 NÄR FÖRSÄKRINGEN SKALL HAVARIT GÄLLANDE

Ägare, brukare eller förare kan få rättskydd om försäkringen var gällande när de händelser

eller omständigheter som ligger till grund för anspråket eller misstanken om brott inträffade och det därefter inte gått längre tid än tio år.

Om ägare, brukare eller förare drabbas av personskada oavsett när denna inträffat kan ägare, brukare eller förare få rättskydd i tvist med Trygg-Hansa angående sin personskada även om mer än tio år förflutit sedan trafikolyckan inträffade under förutsättning att Trygg-Hansa inte tidigare lämnat något slutligt beslut angående ersättning för personskadan.

Om rättskydd beviljas enligt ovanstående tillämpas istället den självrisk och den högsta försäkringsersättning som gäller för motsvarande motorförsäkring hos Trygg-Hansa vid tiden för tvistens uppkomst. Ägare, brukare eller förare måste dock för att få rättskydd i tvist angående personskada, enligt föregående stycke, väcka talan mot Trygg-Hansa inom sex månader från dagen för det slutliga beslutet.

D.8.10 VAR FÖRSÄKRINGEN GÄLLER

Misstanken om brott skall ha sin grund i händelse eller omständighet som visas ha inträffat inom försäkringens giltighetsområde se A.7 Giltighetsområde.

D.8.11 PRESKRPTIONSREGLER

Preskriptionsregler enligt G.6 Preskription av rätt till ersättning gäller.

D.9 Vagnskadeförsäkring

D.9.1 FÖRSÄKRINGEN GÄLLER VID SKADA

- genom trafikolycka eller annan yttre olyckshändelse
- som uppstått under transport på annat transportmedel.

D.9.2 FÖRSÄKRINGEN GÄLLER INTE FÖR SKADA

- a) På fordonsdel med konstruktions-, fabrikations- eller materialfel, om skadan orsakats av felet.
- b) Som består i slitage.
- c) Som orsakats genom rost, frätning, köld, väta eller fukt. Skada som uppstått som en direkt och omedelbar följd av händelse som anges i D.9.1 betalas dock.
- d) Som är ersättningsbar genom D.5.1 brandförsäkring, D.6.1 stöld och inbrott eller D.7.1 skadegörelse.
- e) Om vagnskadegaranti finns.

D.9.3 HÖGSTA ERSÄTTNINGSBELOPP

Högsta ersättningsbelopp är 10 Mkr per skadetillfälle.

D.9.4 SÄKERHETSFÖRESKRIFTER

1. Fordonets maximala drag- och lastvikt får inte överskridas.
2. Fordonet får inte användas under förhållanden som innebär onormal påfrestning på fordonet.
3. Innan fordonet används från eller transporteras på båt, pråm eller liknande farkost skall föraren förvissa sig om:
  - att farkosten har tillräcklig bärlast och
  - att fordonet är tillfredsställande förankrat i farkosten.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs

Ersättningen kan minskas eller helt utebli. Regler om nedsättning av ersättningen finns i G.4.4 Brott mot säkerhetsföreskrifter.

D.9.5 SÄRSKILDA SÄKERHETSFÖRESKRIFTER FÖR LOKALER OCH INHÄGNADER VID VAGNSKADA, EFTER DEN ORDINARIE ARBETSTIDENS SLUT

Fordon skall förvaras i lokal eller inhägnat område. Som lokal räknas inte plasthall, tält eller container. Samtliga lokaler som direkt ansluter till varandra och som disponeras av försäkringstagaren anses som en och samma försäkringslokal.

Säkerhetsföreskrifterna indelas i tre olika skyddsklasser. Skyddsklass 1 är den lägsta och skyddsklass 2 och 3 innehåller skyddskrav utöver Skyddsklass 1. För bilhandel och fordonsverkstad gäller skyddsklass 2.

Hur inbrottskyddet skall vara utfört, finns föreskrivet i Trygg-Hansas folder Skyddsklass 2.

D.9.5.1 Krav på inbrottskydd för lokal (Skyddsklasskrav 2)

Omslutningsyta

Försäkringslokalens omslutningsyta (vägg, golv, tak, dörr, fönsterenhet med mera) skall – såväl vad avser det byggnadstekniska utförandet som lås och reglingsanordningar – i sin helhet ge ett efter förhållandena godtagbart skydd mot inbrott och försvåra bortförandet av stöldgods.

Väggar, golv och tak

Yttreväggar av sten, betong, tegel, lättbetong, trä eller kraftiga flerskiktsväggar av blandat material med motsvarande styrka är godtagbara. För golv och tak godtas utförande som ger ett likvärdigt skydd mot inbrott som vägg enligt ovan.

Dörr, port och lucka

Kraftiga ytterdörrar, - portar och -luckor av trä, aluminium och stål samt inbrottsskyddande jalousier som uppfyller Trygg-Hansas krav är godtagbara. Dörrenheten skall vara i gott skick och monterad enligt tillverkarens anvisningar.

Låsning av dörr, port eller lucka

Låsning skall ske med låsenhet som uppfyller Trygg-Hansas krav för godkänd låsenhet (se A.2 Definitioner) eller med av Trygg-Hansa godtagen elektromekanisk låsanläggning.

Låsenhet i trädörr, port och lucka skall vara försedd med av Trygg-Hansa godtagbart dörrförstärkningsbehör. Även utåtgående dörrar, portar och luckors bakkant skall säkras mot uppbyggnad.

Fönster

Fönster och fönsterkarmar samt övriga glasade partier skall vara i gott skick samt vara utförda och monterade så att de inte utan avsevärd svårighet kan demonteras. Öppningsbart fönster, oavsett belägenhet (även i dörr, port och lucka) skall vara stängt och invändigt reglat. Öppningsbara fönster vars nedre kant är belägen lägre än 4 meter till markplan eller lätt åtkomliga på annat sätt skall dessutom vara låst med av Trygg-Hansa godtagen låsanordning eller ha inkrypningskydd, se A.2 Definitioner.

Brandventilator

Brandventilator skall vara stängd och invändigt reglad eller ha inkrypningskydd. Brandventilator av glas eller plast, som är belägen lägre än 4 meter över markplan, eller på annat sätt är lättåtkomlig, skall oavsett reglingsanordning ha inkrypningskydd.

Annan öppning

Annan öppning i omslutningsyta som är större än 150x300 mm skall ha av Trygg-Hansa godtagbart inkrypningskydd, se A.2 Definitioner.

D.9.5.2 Egendom utomhus – Krav på inbrottsskydd avseende inhägnat område

Försäkringen gäller, om inte annat avtalats, med följande krav på inbrottsskydd.

Omslutningsyta

Området där den försäkrade egendomen förvaras skall vara omsluten av en inhägnad (stängsel, vägg, port med mera), som i sin helhet ger ett efter förhållandena godtagbart skydd mot inbrott och försvårar bortförandet av stöldgods.

Inhägnad

Inhägnaden skall bestå av stängsel eller vägg och vara totalt minst 2,20 m högt, varav de översta 0,2 m utgörs av minst två rader taggtråd. Inhägnaden skall anslutas till marken så att

inkrypning under områdesskyddet förhindras. Inhägnadens fastsättningsanordningar, stolpar, stag mm skall vara förankrade i marken på ett godtagbart sätt.

Exempel på godtagbart utförande

1. Flätverksstängsel av minst 3 mm tjock ståltråd med maskstorlek inte överstigande 50 x 50 mm.
2. Vägg av trä minst 25 mm tjock.
3. Vägg av stålplåt minst 1 mm tjock.

Grind, port och dörr

Grind, port och dörr skall fylla samma krav på skydd mot inbrott som stängsel och vägg enligt ovan.

Låsning av grind, port och dörr

Låsning skall ske med låsenhet som uppfyller Trygg-Hansas krav för godkänd låsenhet eller med av Trygg-Hansa godkänd elektromekanisk låsanläggning (se A.2 Definitioner). Observera att låset inte får vara försett med fungerande vred/nödutrymningsbeslag.

Vid gångjärnen skall finnas spärranordning som förhindrar avlyftning av grind i stängt läge. Port och dörr skall vara försett med likvärdigt skydd.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs

Ersättningen kan minskas eller helt utebli. Regler om nedsättning av ersättningen finns i G.4.4 Brott mot säkerhetsföreskrifter.

D.9.6 SJÄLVRISK

Självrisk framgår av försäkringsbrevet.

Höjdledsskada

Vid skada som uppstått genom kollision i höjdled tillkommer en extra självrisk. Denna är 50 % av prisbasbeloppet vid varje skada.

Vid samtidig utbetald trafikskada genom höjdled avdrages dock inte någon extra självrisk vad gäller vagnskadesjälvrisk för höjdledsskada, se B.3.3.8.

E. TILLÄGGSFÖRSÄKRING FORDONSVERKSTAD

E.1 Fordon mottagna för försäljningsuppdrag

E.1.1 OMFATTNING

Försäkringen omfattar fordon mottagna för försäljningsuppdrag om detta framgår av försäkringsbrevet. Försäkringen gäller i övrigt med den omfattning som framgår av försäkringsbrevet.

E.1.2 ERSÄTTNINGSGREGLER

Ersättning lämnas för skada med värde överstigande 200 000 kr. Skadebelopp upp till och med 200 000 kr ersätts genom grundförsäkring för fordonsverkstad, se D.1.b) Vad försäkring gäller för.

E.1.3 HÖGSTA ERSÄTTNINGSBELOPP

Det högsta ersättningsbelopp som kan betalas för skadan är det belopp som avtalats med Trygg-Hansa.

E.1.4 SJÄLVRISK

Självrisk framgår av försäkringsbrevet.

E.2 Saluvagnslicens – kunders fordon för om- eller tillbyggnad, test eller leverans

Saluvagnslicens för kunders fordon gäller enligt reglerna i Trafikskadelagen. I övrigt gäller vad som sägs i B.3 Trafikförsäkring.

F. VÄRDERINGS- OCH ERSÄTTNINGSGREGLER

F.1

Ersättning lämnas med högst det belopp som motsvara skadan, värderad enligt nedanstående bestämmelser.

F.2 Hur Trygg-Hansa ersätter

Trygg-Hansa har rätt att avgöra om fordonet skall repareras eller ersättas kontant.

Trygg-Hansa har rätt att avgöra om utrustning skall repareras, ersättas med likvärdig utrustning eller ersättas kontant. Beträffande reparationer se även G.5.4 Reparation.

Beräkning av kontant ersättning grundas på fordonets och utrustningens värde i allmän handel omedelbart före skadan. Om likvärdig begagnad utbytesdel finns att tillgå skall sådan användas vid reparation. Dessa regler gäller på motsvarande sätt vid skada på del av fordon, utrustning eller egendom.

Reglerna om nyvärdesersättning gäller inte för denna försäkring.

Skada ersätts inte med högre belopp än som svarar mot försäkringstagarens förlust. Handelsvinsten ersätts inte.

1. Vid stöld av utrustning som inte ingår i fordonets seriemässiga utförande skall åtkomsthandling uppvisas och överlämnas till Trygg-Hansa. I annat fall har Trygg-Hansa rätt att skönsmässigt bestämma ersättningsbeloppets storlek.
2. För aggregat och tillbehör såsom lastväxlarutrustning, kran- och timmerutrustning, flisaggregat, bakgavelhiss, betongroterare, kompressor, tipputrustning, hydraulik, hydraulhammare, skopor och pallgafflar och liknande utrustning lämnas ersättning enligt följande: Om skadan skett inom ett år efter det att aggregatet eller tillbehöret togs i bruk som fabriksny lämnas full ersättning. I annat fall görs normalt åldersavdrag med 15 % per år. Avskrivningen skall aldrig överstiga 75 %.
3. Avskrivningsregler för viss utrustning till fordonet.
Egendom värderas till vad det kostar att köpa ny likvärdig egendom med avdrag för ålder enligt nedan.

Ljud- och bildutrustning, batterier med mera (avskrivning i procent)

Föremål	Ålder										
	<1 år	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år	6 år	7 år	8 år	9 år	10 år >
1. Ljud- och bildutrustning	0	10	20	30	40	50	75	75	80	80	80
2. Navigationsutrustning	0	10	20	30	40	50	75	75	80	80	80
3. Fordonsbatterier	0	25	40	60	80	100	100	100	100	100	100
4. Elbatteri för drift	0	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100
5. Kapell/Markis	0	0	0	15	30	50	60	70	80*	80*	80*
6. Fälgar	0	0	10	20	30	50	50	50	50	50	50
7. Däcktrycksövervakning (TPMS)	0	15	30	45	60	75	90	100	100	100	100
8. Våg- och datorutrustning (Maskiner)	0	10	20	30	40	50	75	75	80	80	80
9. Färdskrivarutrustning (Lastbil och Buss)	0	10	20	30	40	50	75	75	80	80	80
10. Inredning (Buss)	0	10	20	30	40	50	75	75	80	80	80

* = om det är funktionsdugligt

Viktigt

Kontakta oss alltid innan reparation, bärgning, glasbyte och återanskaffning. Om så inte sker begränsas Trygg-Hansas ersättningskyldighet till vad det skulle ha kostat om de leverantörer som Trygg-Hansa har avtal med anlitas.

F.3 Trygg-Hansa ersätter inte

- kostnad för förbättring eller förändring av fordonet, som gjorts i samband med att skada reparerats.
- merkostnader som beror på att bolagets anvisningar om inköpsställe enligt F.2 inte inhämtats eller följts.
- eventuell värdeminskning efter reparation på grund av skada.
- merkostnad genom reparationsarbete på övertid eller genom att reservdelar fraktas på annat sätt än med sedvanligt transportmedel, om inte bolaget särskilt godkänt merkostnaden.
- ersättning för normalt slitage eller värdeminskning på grund av att fordonet brukats i samband med stöld eller tillgrepp.
- mervärdesskatt när försäkringstagaren är redovisningsskyldig för sådan skatt.

- g) merkostnad på grund av att skadad egendom ersätts med ny egendom.
- h) kostnader för lackering som inte motsvarar den som fordonet hade i det seriemässiga utförandet.
1. Kostnad för det egna företagets varumärkes- eller mönsterskyddade firmasymbol och för reklamtext för det egna företaget betalas dock, men högst med 2 prisbasbelopp.
  2. Kostnad för annans varumärkes- eller mönsterskyddade firmasymbol ersätts om det finns skriftligt avtal om att denna skall finnas på fordonet, men högst med 2 prisbasbelopp.
  3. Kostnader för motivlack, randning, dimning/flera färger, foliering eller stripes betalas dock, men högst med ½ prisbasbelopp.
- i) slitage och normal förbrukning.

F.4 Äganderätten till ersatt egendom

Trygg-Hansa övertar äganderätten till fordonet eller delar som ersatts, om inte annat överenskommits.

F.5

Förlust eller olägenhet på grund av att fordonet inte kunnat användas ersätts endast om Trygg-Hansa särskilt åtagit sig detta enligt försäkringsavtalet.

F.6 Bärgning, hämtningskostnader och sanering

Om skada på fordonet är ersättningsbar betalas också nödvändig bärgning från skadeplatsen till närmaste verkstad som kan reparera fordonet.

Har skadan skett utomlands betalas transport till närmaste reparationsverkstad i Sverige, om Trygg-Hansa anser detta nödvändigt för att utföra reparationen.

Om stöld och inbrottsförsäkrat fordon återfinns på annan ort än där det tillgripits betalas försäkringstagarens eller annans skäligena kostnader för hämtning av fordonet. Om det finns särskilda skäl kan Trygg-Hansa ombesörja hämtningen. Trygg-Hansa avgör om transport till fordonets hemort eller annan ort skall betalas.

Trygg-Hansa betalar de skäligena bärgnings- och transportkostnader som, tillsammans med fordonsskadan, överstiger den självrisk som gäller för respektive försäkringsform.

Bärgning av vagnskadeförsäkrat fordon efter dikeskörning i anslutning till allmän väg enligt Väglagen (1971:948) eller motsvarande betalas även om fordonet inte skadats. Gällande vagnskadesjälvrisk avdrages.

Vid ersättningsbar stöld, skadegörelse, brand- eller vagnskada enligt detta försäkringsvillkor ersätts saneringskostnader upp till 1/2 prisbasbelopp. Ersättning för saneringskostnad lämnas dock inte då annan enligt lag eller avtal är skyldig att ersätta kostnaden för saneringen.

G. FÖRSÄKRINGSREGLER

När vi skriver du och dig menar vi den som ingått avtal om försäkring med Trygg-Hansa, det vill säga försäkringstagare. Med uttrycket försäkrad menar vi samtliga som försäkringen gäller för.

G.1 Försäkringsgivare och tillsynsmyndighet

Försäkringsgivare för denna försäkring är Codan Forsikring A/S genom Trygg-Hansa Försäkring filial. Danska Finanstilsynet är tillsynsmyndighet.

G.2 Avtalet

G.2.1 FÖRSÄKRINGSTID OCH ANSVARSTID

Försäkringstiden är den tid för vilken försäkringsavtalet har träffats. Saknas utredning om när avtalet har träffats, skall det anses ha skett klockan 00.00 dagen efter den dag då Trygg-Hansa mottog ansökan om försäkring. Försäkringen gäller till och med försäkringstidens sista dag.

Om försäkringen skall tecknas genom att försäkringstagaren betalar premie eller om försäkringen i annat fall är giltig bara om premien betalas innan försäkringstiden börjar, inträder Trygg-Hansas ansvar klockan 00.00 dagen efter den dag då premien kommit Trygg-Hansa till handa. Försäkringstagaren anses ha betalat premien när han lämnat ett betalningsuppdrag avseende premien till en bank eller någon annan liknande betalningsförmedlare.

Trygg-Hansa ansvarar endast för skada genom händelse som inträffar under försäkringstiden såvitt inte annat särskilt anges i försäkringsvillkoren. Om skadan uppkommit successivt ansvarar Trygg-Hansa endast för den del av skadan som uppkommit inom försäkringstiden hos Trygg-Hansa.

G.2.2 FÖRNYELSE AV FÖRSÄKRINGEN

Vid försäkringstidens utgång förnyas försäkringen automatiskt, om inte annat framgår av avtalet eller omständigheterna. Förnyelse sker dock inte vid försäkringstidens utgång, om

1. försäkringen har sagts upp att upphöra vid denna tidpunkt, eller
2. försäkringstagaren har tecknat en motsvarande försäkring hos ett annat bolag och underrettat Trygg-Hansa om detta.

Har försäkringstagaren inte meddelat Trygg-Hansa att försäkringsbehovet har upphört, har Trygg-Hansa rätt till premien för den tid försäkringen efter förnyelsetidpunkten varit gällande.

G.2.3 FÖRSÄKRINGSTAGARENS RÄTT ATT SÄGA UPP FÖRSÄKRINGEN

Vill försäkringstagaren säga upp försäkringen till försäkringstidens utgång, får han göra uppsägningen när som helst dessförinnan.

Försäkringstagaren får säga upp försäkringen att upphöra före försäkringstidens utgång, 1. om Trygg-Hansa väsentligen åsidosätter sina skyldigheter enligt gällande lag eller enligt försäkringsavtalet,

2. om försäkringsbehovet faller bort eller det inträffar någon annan liknande omständighet,
  3. om Trygg-Hansa har ändrat försäkringsvillkoren under försäkringstiden,
  4. om försäkringen har förnyats enligt G.2.2 Förnyelse av försäkring och försäkringstagaren ännu inte har betalat premie för den nya premieperioden, eller
  5. om det i annat fall föreligger en ny omständighet av väsentlig betydelse för försäkringsförhållandet.
6. vid skada.

Uppsägningen får verkan dagen efter den dag då Trygg-Hansa mottog uppsägningen. Försäkringen kan också sägas upp med verkan från och med en viss dag i framtiden.

Om försäkringstagaren, efter förnyelse enligt G.2.2 Förnyelse av försäkring tecknar en motsvarande försäkring hos ett annat försäkringsbolag utan att betala premie för den förnyade försäkringen, anses denna uppsagd med omedelbar verkan.

G.2.4 TRYGG-HANSAS RÄTT ATT SÄGA UPP FÖRSÄKRINGEN

Trygg-Hansa får säga upp försäkringen att upphöra vid försäkringstidens utgång. Uppsägningen skall göras skriftligen och sändas till försäkringstagaren senast 1 månad innan försäkringstiden går ut. Den skall för att få verkan innehålla en förfrågan om försäkringstagaren vill ha försäkringen förnyad. Begär försäkringstagaren att försäkringen förnyas, gäller uppsägningen bara om det finns särskilda skäl att vägra försäkringen med hänsyn till risken för framtida försäkringsfall, den befarade skadans omfattning, den avsedda försäkringens art eller någon annan omständighet.

Trygg-Hansa får säga upp försäkringen att upphöra före försäkringstidens utgång, bara om försäkringstagaren eller den försäkrade grovt har åsidosatt sina förpliktelser mot bolaget eller om det annars finns synnerliga skäl.

Uppsägningen skall göras skriftligen och med 14 dagars uppsägningstid, räknat från det att Trygg-Hansa avsände den. Uppsägningen skall ske utan oskäligt dröjsmål från det att Trygg-Hansa fick kännedom om det förhållande som den grundas på.

G.2.5 TVIST OM RÄTTEN ATT BEHÅLLA EN FÖRSÄKRING

Har Trygg-Hansa vägrat att förnya försäkringen skall talan väckas inom 6 månader från det att Trygg-Hansa avsänt meddelande om sitt beslut, uppgift om skälen för detta och

upplysning om vad försäkringstagaren skall göra för att få beslutet prövat. Väcks inte talan inom denna tid är rätten att föra talan förlorad.

G.2.6 ÄNDRING AV FÖRSÄKRINGSVILLKOREN

Vill Trygg-Hansa ändra försäkringen i samband med en förnyelse skall bolaget skriftligen ange ändringen senast i samband med kravet på premie för den förnyade försäkringen. Den förnyade försäkringen gäller då för den tid och på de villkor som Trygg-Hansa har angivit.

På begäran av Trygg-Hansa kan försäkringsvillkoren ändras under försäkringstiden om det finns synnerliga skäl för ändringen. För en sådan ändring gäller det som sägs om uppsägning i G.2.4 Trygg-Hansas rätt att säga upp försäkringen.

G.3 Premien

G.3.1 NÄR SKALL PREMIEN BETALAS

Första premien för försäkringen skall betalas senast 14 dagar efter den dag då Trygg-Hansa avsänt krav på premie till försäkringstagaren. Detta gäller dock inte om försäkringen skall tecknas genom att försäkringstagaren betalar premien eller om försäkringen annars är giltig bara under förutsättning att premien betalas innan försäkringstiden börjar.

Premien för en senare premieperiod skall betalas senast 1 månad från den dag då Trygg-Hansa avsände krav på premien till försäkringstagaren. Om premieperioden är högst 1 månad, skall premien dock betalas på periodens första dag.

G.3.2 UPPSÄGNING PÅ GRUND AV DRÖJSMÅL MED PREMIEN

Betalas inte premien i rätt tid, får Trygg-Hansa säga upp försäkringen, om inte dröjsmålet är av ringa betydelse. Uppsägning skall sändas till försäkringstagaren.

Uppsägningen får verkan 14 dagar efter den dag då den avsändes, om inte premien betalas inom denna frist. Uppsägningen skall innehålla en uppgift om detta. Saknas denna uppgift, får uppsägningen ingen verkan. Gör försäkringstagaren sannolikt att uppsägningen har försejats eller inte kommit fram på grund av omständigheter som han inte har kunnat råda över, får uppsägningen verkan tidigast 1 vecka efter den dag då den kom fram. En uppsägning på grund av dröjsmål med premien får dock verkan senast 3 månader efter den dag då Trygg-Hansa avsände den.

Om försäkringstagaren inte har kunnat betala premien i rätt tid på grund av svår sjukdom, frihetsberövande, utebliven pension eller utebliven lön från sin huvudsakliga anställning eller liknande hinder, får uppsägningen verkan tidigast 1 vecka efter det att hindret fallit bort, dock senast 3 månader efter fristens utgång.

G.3.3 PREMIEBETALNING EFTER DET ATT FÖRSÄKRINGEN HAR UPPHÖRT

Om försäkringstagaren betalar premien efter det att försäkringen har upphört enligt G.3.2 Uppsägning på grund av dröjsmål med premien anses detta som en begäran om en ny försäkring på samma villkor från och med dagen efter den då premien betalades. Vill Trygg-Hansa inte meddela försäkring enligt försäkringstagarens begäran, skall en underrättelse om detta avsändas till försäkringstagaren inom 14 dagar från den dag då premien betalades. Annars anses en ny försäkring ha tecknats i enlighet med försäkringstagarens begäran.

G.3.4 TILLÄGGSPREMIE

Höjs den avtalade premien under försäkringstiden, skall tilläggspremie betalas senast 14 dagar från den dag då Trygg-Hansa avsände ett krav på tilläggspremie till försäkringstagaren.

Om en tilläggspremie inte betalas i rätt tid, får Trygg-Hansa räkna om försäkringstiden för den ändrade försäkringen med hänsyn till den premie som har betalats. En sådan ändring får verkan tidigast 14 dagar efter det att en underrättelse om omräkningen har avsänts till försäkringstagaren.

G.3.5 BETALNING GENOM BETALNINGSFÖRMEDLARE

Försäkringstagaren anses ha betalat premien när han lämnat ett betalningsuppdrag avseende premien till en bank eller någon annan liknande betalningsförmedlare.

G.3.6 ÅTERBETALNING AV PREMIE

Upphör försäkringen i förtid har Trygg-Hansa rätt bara till den premie som skulle ha betalats om avtal hade slutits för den tid under vilken bolaget har varit ansvarigt. Har högre premie betalats, skall Trygg-Hansa betala tillbaka det överskjutande beloppet. Är försäkringsavtalet ogiltigt enligt 4 kapitlet 2 § första stycket försäkringsavtalslagen (2005:104), får Trygg-Hansa ändå behålla betald premie för förfluten tid.

G.3.7 PÅMINNELSEAVGIFT

Betalas inte premien i rätt tid är försäkringstagaren skyldig att betala en påminnelseavgift.

G.3.8 SÄRSKILD BESTÄMMELSE FÖR TRAFIK- OCH KASKOFÖRSÄKRINGSPREMIE

Trygg-Hansa har rätt att till Trafikförsäkringsföreningen överlåta fordran avseende obetald premie för trafik- och kaskoförsäkring.

G.4 Begränsningar av Trygg-Hansas ansvar

G.4.1 UPPLYSNINGSPLIKT

Försäkringstagaren är skyldig att på Trygg-Hansas begäran lämna upplysningar som kan ha

betydelse för frågan om försäkring skall meddelas. Detsamma gäller om försäkringstagaren begär att få försäkringen utvidgad eller förnyad. Försäkringstagaren skall ge riktiga och fullständiga svar på Trygg-Hansas frågor.

Om försäkringstagaren inser att Trygg-Hansa tidigare har fått oriktiga eller ofullständiga uppgifter om förhållanden av uppenbar betydelse för riskbedömningen, är han skyldig att utan oskäligt dröjsmål rätta uppgifterna.

Om försäkringstagaren vid fullgörandet av sin upplysningsplikt har förfarit svikligt eller i strid mot tro och heder, är avtalet ogiltigt enligt vad som sägs i lagen (1915:218) om avtal och rättshandlingar på förmögenhetsrättens område och Trygg-Hansa är fritt från ansvar för försäkringsfall som inträffar därefter.

Har försäkringstagaren annars uppsåtligen eller av oaktsamhet eftersatt sin upplysningsplikt, kan ersättningen sättas ned i fråga om varje försäkrad efter vad som är skäligt med hänsyn till den betydelse förhållandet skulle ha haft för Trygg-Hansas bedömning av risken, det uppsåt eller den oaktsamhet som har förekommit och övriga omständigheter. Se vidare G.4.8 Nedsättning av försäkringsersättningen.

Trafikskadeersättning får inte sättas ned även om försäkringstagaren vid försäkringens tecknande lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter som lett till för låg premie. Trygg-Hansa har dock rätt att erhålla rätt premie för risken.

G.4.2 RISKÖKNING

Försäkringstagaren är skyldig att utan oskäligt dröjsmål anmäla till Trygg-Hansa samtliga ändrade förhållanden som är av väsentlig betydelse för riskens bedömning.

Om försäkringstagaren försummar att anmäla en sådan riskökning kan ersättningen från försäkringen sättas ned på samma sätt som vid brott mot upplysningsplikten.

Trafikskadeersättning får inte sättas ned även om försäkringstagaren vid försäkringens tecknande lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter som lett till för låg premie. Trygg-Hansa har dock rätt att erhålla rätt premie för risken.

G.4.3 FRAMKALLANDE AV FÖRSÄKRINGSFALL

Om den försäkrade uppsåtligen har framkallat ett försäkringsfall, lämnas inte ersättning från försäkringen såvitt angår honom. Detsamma gäller i den mån den försäkrade uppsåtligen har förvärrat följderna av ett försäkringsfall.

Har den försäkrade genom grov vårdslöshet framkallat ett försäkringsfall eller förvärrat dess följder, kan ersättningen sättas ned såvitt angår honom efter vad som är skäligt med hänsyn till hans förhållanden och omständigheterna i övrigt. Detsamma gäller om den försäkrade annars måste antas ha handlat eller underlåtit att handla i vetskap om att detta innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa.

Då skadan framkallats genom vårdslöshet som inte är grov i samband med brott mot en säkerhetsföreskrift i försäkringsvillkoren, har Trygg-Hansa rätt att sätta

ned försäkringsersättningen med ett skäligt belopp. Se vidare G.4.8 Nedsättning av försäkringsersättningen.

För nedsättning av trafikskadeersättning gäller reglerna i trafikskadelagen (1975:1410).

G.4.4 BROTT MOT SÄKERHETSFÖRESKRIFTER

Om den försäkrade vid försäkringsfallet har försummat att följa en säkerhetsföreskrift som framgår av försäkringsvillkoren eller av en författning som villkoren hänvisar till, betalas ersättning från försäkringen endast i den utsträckningen skadan får antas ha inträffat även om föreskriften iakttagits. Med den försäkrade likställs annan som har haft att tillse att föreskriften följdes.

För nedsättning av trafikskadeersättning gäller reglerna i trafikskadelagen (1975:1410).

G.4.5 DEN FÖRSÄKRADES RÄDDNINGSPLIKT

När ett försäkringsfall inträffar eller kan befaras vara omedelbart förestående, skall den försäkrade efter förmåga vidta åtgärder för att hindra eller minska skadan och, om någon annan är ersättningsskyldig, för att bevara den rätt Trygg-Hansa kan ha mot denne.

Har den försäkrade uppsåtligen åsidosatt sina skyldigheter enligt första stycket, kan ersättningen sättas ned såvitt angår honom efter vad som är skäligt med hänsyn till hans förhållanden och omständigheterna i övrigt. Detsamma gäller om den försäkrade har åsidosatt sina skyldigheter med vetskap om att det innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa eller annars genom grov vårdslöshet. Se vidare G.4.8 Nedsättning av försäkringsersättningen. De anvisningar som Trygg-Hansa lämnat skall följas. Trygg-Hansa ersätter försvarliga kostnader som den försäkrade har till följd av åtgärder som avses i första stycket. Försvarliga räddningskostnader ersätts även om högsta ersättningsbeloppet enligt villkoren överskrids. Ersättning lämnas inte om den försäkrade har rätt till ersättning enligt lag, författning, avtal, garanti eller liknande åtagande.

G.4.6 FÖRSUMMELSE ATT ANMÄLA FÖRSÄKRINGSFALL MED MERA

Om den ersättningsberättigade underlåter att anmäla ett försäkringsfall utan oskäligt dröjsmål, eller åsidosätter sin skyldighet att medverka i skadeutredningen och försummelsen leder till skada för Trygg-Hansa, kan försäkringsersättningen sättas ned med ett efter omständigheterna skäligt belopp. Om den försäkrade vid ansvarsförsäkring har gjort sig skyldig till sådan försummelse som sägs i första meningen, har Trygg-Hansa i stället rätt att från den försäkrade återkräva en skälig del av vad bolaget har utgivit till den skadelidande. Se vidare G.4.8 Nedsättning av försäkringsersättningen.

G.4.7 ORIKTIGA UPPGIFTER UNDER SKADEREGLERINGEN

Om den försäkrade eller någon annan som begär ersättning av Trygg-Hansa efter ett försäkringsfall uppsåtligen eller av grov vårdslöshet oriktigt har uppgivit, förtigtigt eller dolt

något av betydelse för bedömningen av rätten till ersättning från försäkringen, kan den ersättning som annars skulle ha betalats till honom sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Nedsättningen kan i allvarigare fall leda till att den försäkrade eller annan som begär ersättning från Trygg-Hansa blir helt utan ersättning. Se vidare G.4.8 Nedsättning av försäkringsersättningen.

G.4.8 NEDSÄTTNING AV FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGEN

Har den försäkrade åsidosatt sina förpliktelser, med undantag av säkerhetsföreskrifter, enligt försäkringsavtalet minskas försäkringsersättningen med ett skäligt avdrag. I vilken mån nedsättning skall ske avgörs efter vad som är skäligt med hänsyn till samtliga föreliggande omständigheter. Av betydelse är om åsidosättandet skett med uppsåt eller i annat fall graden av oaktsamhet. Hänsyn tas till om det föreligger förmildrande omständigheter eller om nedsättningen skulle bli oskäligt stor. Vid allvarliga brott mot den försäkrades förpliktelser kan ersättningen helt falla bort. Vid nedsättningen tas hänsyn till hur länge förpliktsen åsidosatts, om egendomen är stöldbegärlig, egendomens värde, placering och exponering samt om händelsen inträffat i tätort, storstad eller på landsbygd. Har den försäkrade åsidosatt en särskild angiven säkerhetsföreskrift i villkoren, kan ersättningen sättas ned på det sätt som särskilt anges i det aktuella villkorsavsnittet.

G.4.9 IDENTIFIKATION MED DEN FÖRSÄKRADE

Med den försäkrades handlande likställs, i fall som framgår av G.4.3 Framkallande av Försäkringsfall och G.4.5 Den försäkrades räddningsplikt, den som med den försäkrades samtycke har tillsyn över den försäkrade egendomen.

G.4.10 UNDANTAG FRÅN BESTÄMMELSERNA OM BEGRÄNSNING AV TRYGG-HANSAS ANSVAR

Ersättning får inte sättas ned på grund av,

1. ringa oaktsamhet,
2. handlande av någon som var allvarligt psykiskt störd (se 30 kapitlet 6 § brottsbalken) eller som var under 12 år, eller
3. handlande som avsåg att förebygga skada på person eller egendom i sådant nödläge att handlandet var försvarligt.

Vid ansvarsförsäkring tillämpas inte bestämmelserna om nedsättning av ersättning för skada som orsakats eller förvärrats genom grov vårdslöshet eller vid brott mot reglerna om säkerhetsföreskrifter och räddningsplikt i förhållande till den skadelidande. Om den försäkrade inte enligt någon författning är skyldig att ha någon ansvarsförsäkring som omfattar skadan, är Trygg-Hansa skyldigt att lämna ersättning bara i den utsträckning denna inte kan utges av den försäkrade.

G.5 Reglering av skada

G.5.1 ANMÄLAN OCH ERSÄTTNINGSKRAV

Skada skall anmälas till Trygg-Hansa utan dröjsmål. Dessutom skall den som gör anspråk på försäkringsersättning,

1. vid stöld, skadegörelse eller rån göra polisanmälan på den ort där skadan inträffat och sända in kopia av polisanmälan till Trygg-Hansa,
2. vid skada som inträffat under transport, anmäla skadan till transportföretaget,
3. lämna specificerat krav på ersättning,
4. i skälig omfattning styrka innehav och värde av skadad och/eller förkommen egendom,
5. om annan försäkring gäller för samma skada, upplysa Trygg-Hansa om detta,
6. på begäran av Trygg-Hansa lämna upplysningar och tillhandahålla verifikationer, bevis, läkarintyg och andra handlingar som bolaget behöver för att reglera skadan,
7. på begäran av Trygg-Hansa medverka i polisens utredning av ärendet,
8. på begäran sammanträffa med Trygg-Hansas personal eller av bolaget anlitad uppdragstagare, och
9. i övrigt följa i villkoren särskilt angiven föreskrift.

G.5.2 PREKLUSION

Trygg-Hansa får skriftligen förelägga den försäkrade att väcka talan inom en kortare tid än vad som anges under G.6 Preskription av rätt till ersättning. Fristen får inte vara kortare än ett år från det att den försäkrade har fått del av föreläggandet.

Den som har fordran på grund av försäkringen förlorar sin rätt om han inte framställer sitt anspråk till Trygg-Hansa inom ett år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringskyddet inträdde.

Övergångsbestämmelser

Äldre bestämmelser avseende Preklusion gäller för försäkringsavtal som har ingåtts före den 1 januari 2015 och inte förnyats därefter (äldre försäkringar), om inte annat följer av stycket nedanför.

Bestämmelserna i G.5.2 i detta villkor avseende Preklusion, tillämpas även på äldre försäkringar, om det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsersättning eller annat försäkringskydd inträder efter den 1 januari 2015.

G.5.3 BESIKTNING

Den som begär ersättning är skyldig att medverka till besiktning som Trygg-Hansa vill utföra på exempelvis skadeplatsen, annan plats eller av fordon.

G.5.4 REPARATION

Reparation får ske endast efter Trygg-Hansas godkännande. Beträffande valet av reparatör, reparationsmetod och material skall Trygg-Hansas anvisningar följas. Skadade föremål skall behållas, om inte Trygg-Hansa medger annat.

Det åligger försäkringstagare såsom ägare av fordonet att efter Trygg-Hansas medgivande beställa reparation samt godkänna eller reklamera utfört arbete. I brådskade fall får sådan reparation utföras som är nödvändig för att färdens med fordonet skall kunna fortsättas. En förutsättning för detta är att reparation sker efter samråd med Trygg-Hansa eller med Trygg-Hansas skadejour. Lämnade anvisningar skall följas.

Försäkringstagaren skall som ägare av den försäkrade egendomen efter Trygg-Hansas medgivande beställa reparation samt godkänna eller reklamera denna.

G.5.5 PÅFÖLJD

Åsidosätter den försäkrade åligganden enligt G.5.1 Anmälan och ersättningskrav, G.5.3 Besiktning och G.5.4 Reparation kan ersättningen minskas eller falla bort. Se vidare G.4.6 Försummelse att anmäla försäkringsfall med mera och G.4.7 Oriktiga uppgifter under skaderegleringen.

G.5.6 TIDEN FÖR UTBETALNING AV FÖRSÄKRINGSERSÄTTNING

Trygg-Hansa skall betala försäkringsersättning senast 1 månad efter det att den ersättningsberättigade gjort vad som angivits ovan i G.5.1 Anmälan och ersättningskrav, G.5.3 Besiktning och G.5.4 Reparation. När det gäller egendom som repareras eller återanskaffas skall Trygg-Hansa betala försäkringsersättning senast 1 månad efter det att den ersättningsberättigade visat att egendomen reparerats eller återanskaffats.

Trygg-Hansa skall betala ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635), om inte betalning sker i tid. Under polisutredning eller värdering enligt G.7.7 Om det blir tvist om värdet på försäkrad egendom betalar Trygg-Hansa dock endast den ränta som motsvarar Riksbankens vid varje tid gällande referensränta.

Ränta betalas inte om beloppet är mindre än 100 kronor.

Om den som gör anspråk på försäkringsersättning uppenbarligen har rätt till åtminstone visst belopp, betalar Trygg-Hansa detta i avräkning på den slutliga ersättningen.

Trafikskadeersättning skall utbetalas enligt reglerna i trafikskadelagen (1975:1410).

G.5.7 DUBBELFÖRSÄKRING

Om samma intresse har försäkrats mot samma risk hos flera försäkringsbolag, är varje försäkringsbolag ansvarigt mot den försäkrade som om det bolaget ensamt hade meddelat

försäkring. Den försäkrade har dock inte rätt till högre ersättning sammanlagt från bolagen än vad som svarar mot skadan. Överstiger summan av ansvarsbeloppen skadan, fördelas ansvaret mellan försäkringsbolagen efter förhållandet mellan ansvarsbeloppen.

G.5.8 UNDERFÖRSÄKRING

Försäkringsbeloppet skall motsvara värdet av försäkrad egendom eller annat försäkrat intresse enligt F. Värderings- och ersättningsregler. Understiger försäkringsbeloppet i betydande mån detta värde, kan ersättning från försäkringen sättas ned i förhållande till underförsäkringen.

G.6 Preskription av rätt till ersättning

I. FÖRSÄKRINGSERSÄTTNING

Den som vill ha försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd måste väcka talan inom 10 år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde.

Om den som vill ha försäkringsskydd har framställt anspråket till försäkringsbolaget inom tid som anges i första stycket, är fristen att väcka talan alltid 6 månader från det att bolaget har förklarat att det har tagit slutlig ställning till anspråket.

Om en talefrist eller preskriptionstid löper vid den tidpunkt då ett förfarande vid en nämnd för alternativ tvistlösning inleddes, löper fristen tidigast ut en månad efter avslutat förfarande i nämnden.

Om talan inte väcks enligt denna paragraf, går rätten till försäkringsskydd förlorad.

Övergångsbestämmelser

Äldre bestämmelser avseende preskription, gäller för försäkringsavtal som har ingåtts före den 1 januari 2015 och inte förnyats därefter (äldre försäkringar), om inte annat följer av stycket nedanför.

Bestämmelserna i detta villkor avseende preskription, tillämpas även på äldre försäkringar, om det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd inträder efter den 1 januari 2015.

2. TRAFIKSKADEERSÄTTNING

Den som vill ha ersättning enligt denna lag måste väcka talan inom 10 år från skadehändelsen. Om den skadelidande begär omprövning enligt 5 kap. 5§ skadeståndslagen (1972:207), får talan dock väckas inom 3 år från tidpunkten när det förhållande som ligger till grund för omprövningsyrkandet inträdde.

Om den som vill ha ersättning har anmält skadan till försäkringsgivaren inom den tid som anges i första stycket, är fristen att väcka talan alltid minst 6 månader från det att

försäkringsgivaren har förklarat sig ha tagit slutlig ställning till anspråket

I övrigt gäller vad som framgår av försäkringsvillkoren och försäkringsavtalslagen (2005:104) och Trafikskadelagen (1975:1410).

Övergångsbestämmelser

Äldre bestämmelser avseende Preskription

Trafikskadeersättning, gäller för en fordran som beror på en skada, om skadehändelsen har inträffat före ikraftträdandet den 1 januari 2015.

Bestämmelserna i G.6 p 2. i detta villkor avseende Preskription Trafikskadeersättning tillämpas även på äldre fordringar som inte beror på en skada om avtalet om trafikförsäkring har ingåtts före ikraftträdandet och inte förnyats därefter.

G.7 Regler i särskilda fall

G.7.1 KRIGSSKADOR

Försäkring gäller inte för skada som har samband med krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror.

Utänför Sverige lämnar försäkringen ersättning under förutsättning, att skada inträffat genom krig eller av andra ovan nämnda oroligheter inom 3 månader räknat från oroligheternas utbrott och att fordonet fanns i det drabbade området före utbrottet och oavbrutet fram till den dag då skadan inträffade. En annan förutsättning är att den försäkrade inte deltagit i händelserna eller tagit befattning därmed som rapportör eller dylikt och inte heller låtit någon annan använda fordonet för sådana ändamål.

Under samma förutsättningar betalar Trygg-Hansa, genom bärgningsförsäkringen, nödvändiga merutgifter för hemtransport av fordonet. Genom stöld och inbrott betalas förlust av fordonet på grund av att det konfiskerats eller lämnats kvar vid evakuering.

Vid skada där trafikskadelagen är tillämplig gäller trafikförsäkringen.

G.7.2 DAMMBROTT

Med ändring av vad som anges i försäkringsvillkoren angående försäkrad egendom, försäkrade skadehändelser eller i övrigt angående försäkringens omfattning eller giltighet gäller försäkringen inte i något fall för skada, förlust, anspråk eller krav vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt orsakats av eller står i samband med brott i damm. Med damm avses i detta sammanhang naturlig eller konstruerad uppdämning av vatten.

Trafikskadeersättning skall utbetalas enligt reglerna i trafikskadelagen (1975:1410).

Undantaget i första stycket gäller inte för rättsskyddsförsäkringen.

G.7.3 TERRORHANDLINGAR

Med ändring av vad som anges i försäkringsvillkoren angående försäkrad egendom, försäkrade händelser eller i övrigt angående försäkringens omfattning eller giltighet gäller

försäkringen inte för skada som orsakats av eller står i samband med eller annars är en följd av spridning eller användning av biologiska eller kemiska ämnen eller kärnavfall eller andra ämnen med skadlig strålning i samband med eller i följd av terrorhandling.

Med terrorhandling avses en skadebringande handling som är straffbelagd där den begås eller där skadan uppstår, och som framstår att vara utförd i syfte att

1. allvarligt skrämja en befolkning,
2. otillbörligen tvinga offentliga organ eller en internationell organisation att genomföra eller avstå från att genomföra en viss åtgärd eller allvarligt destabilisera eller förstöra de grundläggande politiska, konstitutionella, och ekonomiska eller sociala strukturerna i ett land eller i en internationell organisation.

G.7.4 ATOMSKADOR

Försäkringen gäller inte för skada på egendom eller vid skadeståndsskyldighet, om skadan direkt eller indirekt orsakats av atomkämpprocess.

G.7.5 FORCE MAJEURE

Försäkringen gäller inte för förlust som kan uppstå om skadeutredning, reparationsåtgärd eller betalning av ersättning fördröjs på grund av krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror eller på grund av myndighets åtgärd, strejk, lockout, blockad eller liknande händelse.

G.7.6 ANNAT AVTAL

Försäkringen gäller inte för skada som leverantör eller annan ansvarar för enligt garanti eller liknande åtagande. Försäkringen gäller dock om den försäkrade kan visa att den som gjort åtagandet inte kan fullgöra detta.

Har du vid köp av egendom tecknat försäkring gäller din motorförsäkring endast i den mån ersättning inte lämnas genom den försäkringen.

G.7.7 OM DET BLIR TVIST OM VÄRDET PÅ FÖRSÄKRAD EGENDOM

Vid tvist om värdet på skadad egendom skall på begäran av någon av parterna en värderingsman uttala sig om värdet. Värderingsmannen skall vara auktoriserad av svensk handelskammare om inte parterna enats om annat.

Värderingsmannen skall tillämpa villkorens värderingsregler. Parterna får lägga fram egen utredning och lämna egna synpunkter. I sitt utlåtande skall värderingsmannen ange hur han beräknat skadans värde. Han skall lämna sitt utlåtande inom tre månader sedan han blivit utsedd.

Av ersättningen till värderingsmannen skall den försäkrade betala 750 kr. Om skadan genom värderingsmannens utlåtande värderas till högre belopp än det som Trygg-Hansa erbjudit, betalar dock bolaget hela kostnaden.

G.7.8 REGRESSRÄTT

Trygg-Hansa inträder i den försäkrades rätt till skadestånd med anledning av skadan, i den mån den omfattas av försäkringen och har ersatts av bolaget.

Regress skall dock inte ske mot den som framför det försäkrade fordonet i trafik och då orsakar skada av våda eller genom enkel vårdslöshet. Denna begränsning gäller inte regress mot den som är ansvarig för skada som ersätts genom stöld och inbrott eller orsakas i samband med rattfylleri.

I samma utsträckning som Trygg-Hansa har betalat ersättning från trafikförsäkring, har Trygg-Hansa enligt trafikskadelagen (1975:1410) rätt att kräva tillbaka ersättning av den som vållat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet eller vårdslöshet i förening med rattfylleri. Dessutom kan Trygg-Hansa enligt trafikskadelagen framställa återkrav mot innehavare av järnväg eller spårväg, samt mot den som är ansvarig för skada enligt lag (1992:18) om produktansvar.

Den försäkrade får inte träffa avtal med den som är ansvarig för skadan som innebär att Trygg-Hansas regressrätt inskränks. Om det sker, har Trygg-Hansa rätt att av försäkringstagaren kräva tillbaka det belopp som motsvarar inskränknigen.

G.7.9 ÖVERLÅTELSE AV FORDRAN

I samma utsträckning som Trygg-Hansa har utbetalat ersättning övertar bolaget den försäkrades rätt att kräva ersättning från den som är ansvarig, eller i annat fall betalningsskyldig, för skadan.

G.7.10 ÄGANDERÄTT TILL ERSATT EGENDOM

Trygg-Hansa övertar äganderätten till ersatt egendom om inget annat avtalats.

G.7.11 I TREDJE MANS RÄTT ENLIGT FÖRSÄKRINGSAVTALET

Försäkringen gäller till förmån för försäkringstagaren och annan som omfattas av försäkringen.

För trafikskadeersättning gäller reglerna i trafikskadelagen (1975:1410).

Försäkringsskyddet upphör att gälla för försäkrad egendom när äganderätten övergår till annan. Försäkringen gäller ändå under 7 dagar efter riskens övergång till förmån för en fysisk person som har förvärvat egendomen huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet, i den mån dennes skada inte omfattas av någon annan försäkring på egendomen. Har försäkringen sagts upp av någon annan anledning än överlåtelsen, är dock uppsägningen giltig också mot den nye ägaren.

G.7.12 SANKTIONSKLAUSUL

Codan Forsikring A/S eller Trygg-Hansa Försäkring filial skall inte vara skyldigt att lämna försäkringsskydd och inte vara skyldigt att betala en skada eller tillhandahålla en förmån i den utsträckning tillhandahållandet av ett sådant försäkringsskydd, betalning av en sådan skada eller tillhandahållandet av en sådan förmån skulle exponera Codan Forsikring A/S

eller Trygg-Hansa Försäkring filial för och/eller innebära att Codan Forsikring A/S eller Trygg-Hansa Försäkring filial bryter mot någon sanktion, förbud eller restriktion utfärdad av Förenta Nationerna (FN), Europeiska Unionen (EU), Storbritannien eller USA.

G.8 Tillämplig lag

För försäkringsavtalet gäller svensk lag. De viktigaste bestämmelserna finns i försäkringsavtalslagen (2005:104) och trafikskadelagen (1975:1410). Tvist med anledning av försäkringsavtalet ska handläggas vid svensk domstol.

H. VAD GÖR DU OM DU INTE TYCKER SOM VI?

Försäkringsnämnden

Försäkringsnämnden är en från bolaget fristående och opartisk instans som kan överpröva beslut som fattats av bolaget. I nämnden är ordföranden domare eller annan framstående jurist och endast sekreteraren är från Trygg-Hansa. Nämnden prövar inte alla typer av tvister, exempelvis ärenden som rör medicinska frågor och ärr, eller där nämnden anser att muntlig bevisning behövs. Nämnden prövar inte heller ärenden där anspråket är lägre än 1 000 kronor, eller högre än 1 miljon kronor. I ansvarsärenden ska också försäkringstagaren, dvs. den som anspråket riktas mot, godkänna att nämnden prövar ärendet och anspråket måste överstiga aktuell självrisk. Nämndens beslut är bindande för Trygg-Hansa.

Mer information kring nämnden och hur du gör en anmälan hittar du på vår hemsida www.trygghansa.se. Din begäran om prövning måste inkomma senast sex månader efterdet att vi har meddelat slutligt beslut.

Försäkringsnämnden
106 26 Stockholm
forsakringsnamnden@trygghansa.se

Allmänna Reklamationsnämnden (ARN)

ARN är en myndighet som prövar tvister mellan konsumenter och näringsidkare.

Det är konsumenten som gör anmälan. Anmälan till ARN ska ha kommit in senast ett år efter det att konsumenten reklamerat till försäkringsbolaget. Försäkringsbolaget yttrar sig sedan över anmälan. Nämnden rekommenderar en lösning av tvisten.

Allmänna reklamationsnämnden,
Box 174, 101 23 Stockholm,
www.arn.se, arn@arn.se, tel. 08-508 860 00

Trafikskadenämnden (TSN)

Trafikskadenämnden är fristående från försäkringsbolagen. Den som råkat ut för en personskada i trafiken kan ha rätt till ekonomisk ersättning i form av trafikskadeersättning.

Trafikskadenämnden finns till för att den som skadats ska få en rättvis och skäligen ersättning utifrån gällande lagstiftning och praxis.

Vissa ersättningsfrågor är obligatoriska att pröva i nämnden.

I andra frågor där du inte är nöjd med bolagets slutliga beslut kan du ansöka om tvistlösning hos Trafikskadenämnden. Mer information finns på nämndens hemsida www.trafikskadenamnden.se

Nämnden för Rättsskyddsfrågor (FNR)

FNR är en nämnd för alternativ tvistlösning vid tvister rörande rättsskyddsförsäkring samt trafikförsäkring vid åtagande om juridiskt biträde vid reglering av personskada. Anmälan till FNR ska göras senast 12 månader från det att klagomålet lämnades in till försäkringsbolaget. Försäkringsbolaget yttrar sig över anmälan och därefter lämnar FNR ett rådgivande yttrande.

Svensk Försäkrings Nämnder
Nämnden för Rättsskyddsfrågor
Box 24067
104 50 Stockholm
www.forsakringsnamnder.se

Vi finns här för dig

Anmäl skada:

trygghansa.se/skada

0771-111 500

Kundservice:

trygghansa.se/kundservice

0771-111 700

F000413 1804